

(ร่าง)
แผนพัฒนาสถิติ
สาขาวิชา ศิลปะ วัฒนธรรม
ฉบับที่ 1
พ.ศ. 2556 – 2558

จัดทำโดย
คณะกรรมการสถิติสาขาวิชา ศิลปะ วัฒนธรรม

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาของแผนพัฒนาสถิติรายสาขา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา	3
1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา	4
1.4 ขอบเขตของสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	5
บทที่ 2 สถานการณ์ แนวโน้ม นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	10
2.1 สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	10
2.2 นโยบาย แผนและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	13
บทที่ 3 ผังสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	32
3.1 แนวคิดในการจัดโครงสร้างสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	32
3.2 ผังสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	35
บทที่ 4 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	59
4.1 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาการผลิตสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	60
4.2 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาความพร้อมของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	80
4.3 แผนปฏิบัติการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พ.ศ. 2556 – 2558	81
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาของแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตสถิติซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงานและงานทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาภายใต้ข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีก็มีความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลือง สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2553 นับเป็นแผนแม่บทระบบสถิติฉบับแรกของประเทศ มีเป้าหมายที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศไทยให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อให้สถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติฯ คือ

- การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือที่สำคัญคือแผนพัฒนาสถิติสาขาต่างๆ (แผนพัฒนาสถิติรายสาขา)
- การพัฒนาสถิติให้มีมาตรฐาน โดยมีเครื่องมือสำคัญคือแนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตสถิติและการประเมินคุณภาพสถิติ
- การให้บริการสถิติอย่างทั่วถึง โดยมีเครื่องมือสำคัญคือระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ

กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ คือคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 และคณะกรรมการสถิติสาขาต่างๆ รวม 21 คณะ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะประธานคณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 ตามมติของคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2555

คณะกรรมการสถิติรายสาขามีภารกิจในการยกร่างแผนพัฒนาสถิติรายสาขาและกำกับการดำเนินงานพัฒนาสถิติรายสาขาให้เป็นไปตามแผนฯ รายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสถิติรายสาขาประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการฯ

คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา 21 คณะ ประกอบด้วย

คณะอนุกรรมการสถิติด้านสังคม:

- 1) ประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ
- 2) แรงงาน
- 3) การศึกษา
- 4) ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
- 5) สุขภาพ
- 6) สถิติการสังคม
- 7) หญิงและชาย
- 8) รายได้และรายจ่ายของครัวเรือน
- 9) ยุติธรรม ความมั่นคง การเมืองและการปกครอง

คณะอนุกรรมการสถิติด้านเศรษฐกิจ

- 10) บัญชีประชาชาติ
- 11) เกษตร และประมง
- 12) อุตสาหกรรม
- 13) พลังงาน
- 14) การค้า และราคา
- 15) ขนส่ง และโลจิสติกส์
- 16) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 17) การท่องเที่ยวและการกีฬา
- 18) การเงิน การธนาคาร และการประกันภัย
- 19) การคลัง
- 20) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิทธิบัตร

คณะอนุกรรมการสถิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 21) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

แผนพัฒนาสถิติรายสาขา คือเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อให้

- ประเทศมีข้อมูลสถิติที่สำคัญจำเป็นต่อการวิเคราะห์สถานการณ์แนวโน้ม เพื่อวางแผนและประเมินผลการพัฒนาในแต่ละสาขา
- หน่วยสถิติต่าง ๆ และบุคลากรมีสมรรถนะเพิ่มขึ้นด้านการจัดข้อมูลและการจัดทำสถิติ
- ประชาชนเข้าใจและเข้าถึงสถิติสาขาต่าง ๆ ได้สะดวกรวดเร็ว

แผนพัฒนาสถิติรายสาขามีองค์ประกอบสำคัญคือ “ผังสถิติทางการ” ที่กำหนดรายการสถิติที่สำคัญ จำเป็นต่อการวางแผนและติดตามผลการพัฒนาระดับประเทศและสาขา พร้อมทั้งกำหนดหน่วยสถิติที่รับผิดชอบผลิตและพัฒนาสถิติดังกล่าว กำหนดยุทธศาสตร์หรือแนวทางการพัฒนาการผลิต การเผยแพร่ และการใช้ประโยชน์สถิติ รวมทั้งวิเคราะห์ข้อจำกัดและแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของหน่วยงานสถิติต่างๆ การสนับสนุนทรัพยากรและการสนับสนุนด้านอื่นๆ ที่จำเป็น

แผนพัฒนาสถิติรายสาขามีกรอบระยะเวลา 3 ปี และใช้เป็นกรอบการรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีของคณะกรรมการสถิติสาขาต่างๆ ต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน

1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังนี้

1) ศึกษา นิยาม ขอบเขต และความสำคัญของสถิติสาขานั้นๆ จากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การให้คำนิยามที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาแนวทางการจัดจำแนกข้อมูลของสำนักงานสถิติประเทศต่างๆ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ ธนาคารโลก มาตรฐานการจัดจำแนกประเภทของสหประชาชาติ (UNACC, Administrative Committee on Coordination Programme Classification) เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

2) ศึกษาตัวอย่างโครงสร้างและการจัดหมวดหมู่รายการสถิติแต่ละสาขา ตลอดจนรายการสถิติจากประเทศต่างๆ เพื่อนำแนวคิดที่เหมาะสมมากำหนดโครงสร้างหมวดหมู่สถิติรายสาขาของประเทศไทย

3) ศึกษาด้านอุปสงค์ ได้แก่ การศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขา นโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศและระดับสาขาที่เกี่ยวข้อง อาทิ รัฐธรรมนูญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการระดับกระทรวง เป้าหมายและตัวชี้วัดระดับสากล และประเทศ เพื่อให้ทราบความต้องการสถิติที่สำคัญ

4) ศึกษาด้านอุปทาน ได้แก่ การศึกษารายการข้อมูลสถิติเกี่ยวกับสาขานั้นๆ ที่มีการจัดทำในปัจจุบัน โดยสืบค้นจากแหล่งต่างๆ อาทิ ระบบฐานข้อมูลของหน่วยงาน รายงานสถิติประจำปีของหน่วยงาน รายงานสถิติประจำปีของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเว็บไซต์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5) คัดเลือกรายการสถิติที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและติดตามความก้าวหน้าของสถานการณ์การพัฒนาให้เป็น “สถิติทางการ” และจัดหมวดหมู่ตามโครงสร้างที่กำหนด

6) จัดทำ “ผังสถิติทางการ” ซึ่งแสดงหมวดหมู่ และรายการสถิติทางการ ความถี่ในการเผยแพร่ และหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้สถิติทางการบางรายการอาจจะยังไม่มีการผลิต หรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน หรือมีหลายหน่วยงานที่ผลิตกันอย่างซ้ำซ้อน ซึ่งคณะกรรมการฯ จะมีการพิจารณา กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบให้ชัดเจน

7) วิเคราะห์สถานการณ์การผลิต ระบบการบริหารจัดการและเผยแพร่สถิติ และจัดทำยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนาสถิติรายสาขา

1.4 ขอบเขตของสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

1.4.1 ศาสนา

1) ความหมายของศาสนา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2552 ได้ให้นิยามคำว่า "ศาสนา" หมายถึง "ลัทธิความเชื่อของมนุษย์อันมีหลักคือแสดงกำเนิด และความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น อันเป็นไปในฝ่ายปรมาตม์ประการหนึ่ง แสดงหลักกรรมเกี่ยวกับบุญบาป อันเป็นไปในฝ่ายศีลธรรมประการหนึ่ง พร้อมทั้งลัทธิพิธีที่กระทำตามความเห็นหรือตามคำสั่งสอนในความเชื่อนั้นๆ"

ศาสนาในประเทศไทยที่รัฐบาลให้ความอุปถัมภ์ มีทั้งหมด 5 ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ การส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา และสนับสนุนให้คนในสังคมปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ในที่นี้ครอบคลุมบุคลากรทางศาสนา ศาสนสถาน ศาสนิกชน การสนับสนุนสถาบันทางศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจของประชาชน ดังขอบเขตต่อไปนี้

(1) บุคลากรทางศาสนา จำแนกตามศาสนา ประกอบด้วย

- บุคลากรทางศาสนาพุทธ¹ ประกอบด้วยนักบวช ได้แก่ พระภิกษุ และสามเณร
  - พระภิกษุ² หมายถึง ชายที่บวชเป็นพระในพระพุทธศาสนา
  - สามเณร² หมายถึง ผู้ดำรงเพศอย่างภิกษุ แต่สมณานศีล 10
- บุคลากรในศาสนาอิสลาม ตามระเบียบกรรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด พ.ศ. 2551 ประกอบด้วย
  - "อิหม่าม" หมายความว่า ผู้นำศาสนาอิสลามประจำมัสยิด
  - "คอเต็บ" หมายความว่า ผู้แสดงธรรมประจำมัสยิด
  - "บิหลั่น" หมายความว่า ผู้ประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนกิจตามเวลา
  - "คณะกรรมการกลาง" หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด
  - "คณะกรรมการจังหวัด" หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิดในระดับจังหวัด
  - "คณะกรรมการศูนย์" หมายความว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด
- บุคลากรทางศาสนาคริสต์ คือ บาทหลวง นักบวช
- บุคลากรทางศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คือ พราหมณ์ นักบวช
- บุคลากรทางศาสนาซิกข์³ เรียกว่า "ครันธี" (Granthi) หรือศาสนาจารย์ เป็นผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาประจำวัน ส่วนผู้ที่นำสวดภาวนาเป็นทำนองเพลงจะมีนามว่า "ราจี" (Ragi) หรือสังคีตจารย์

¹ ข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนาประจำปี 2556. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

² พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542

³ กรมการศาสนา. [http://www.dra.go.th/ewtadmin/ewt/dra_buddha/main.php?filename=singh_6]

(2) ศาสนสถาน

- พุทธศาสนสถาน คือ ศาสนสถานที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยของนักบวช การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา จนถึงเป็นที่รวมองค์ประกอบหลักของศาสนา ทั้งหมดในศาสนสถาน ฐานะของศาสนสถานจึงเป็นสมบัติของศาสนา
  - "วัด" คือ สถานที่ทางศาสนา ตามปกติแล้วจะมีเสนาสนะและอาคารถาวรวัตถุต่าง ๆ เป็นที่พำนักอาศัยศึกษา ปฏิบัติ พระธรรมวินัย และประกอบศาสนกิจของพระภิกษุ สงฆ์ ตลอดจนเป็นที่บำเพ็ญกุศลต่าง ๆ นอกจากนี้วัดยังเป็นศูนย์กลางบริการทางการศึกษาและทางสังคม รวมทั้งเป็นแหล่งส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและประเพณี วัดทั้งหลายมีฐานะทางกฎหมาย คือ เป็นนิติบุคคลเท่าเทียมกัน แต่ในทางพระวินัยมีฐานะแตกต่างกัน ดังนั้น ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ได้จำแนกวัดออกเป็น 2 ชนิด คือ สำนักสงฆ์ และวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา
    - "สำนักสงฆ์" หมายถึงวัดที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศตั้งวัด แล้วแต่ยังไม่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา รวมถึงวัดที่ได้รับพระบรมราชานุญาตให้สร้างขึ้นตามความใน มาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ. ลักษณะปกครองสงฆ์ ร.ศ. 121 และวัดที่สร้างขึ้นก่อน ร.ศ. 121 (พ.ศ.2445) ซึ่งยังไม่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาด้วย นับว่าเป็นวัดที่สมบูรณ์ทางกฎหมายแล้ว
    - "วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา" หมายถึง "อาราม" ตามที่ได้เคยบัญญัติไว้ในมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ. ลักษณะปกครองสงฆ์ ร.ศ. 121 เป็นวัดที่เลื่อนฐานะมาจากสำนักสงฆ์ โดยได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เพื่อประโยชน์แก่สังฆกรรมตามพระธรรมวินัยสำหรับพระสงฆ์ นับว่าเป็นวัดที่สมบูรณ์ด้วยฐานะทั้งทางกฎหมายและทางพระธรรมวินัยทุกประการ
  - "พระอารามหลวง" หมายถึง วัดที่พระมหากษัตริย์ สมเด็จพระราชินี สมเด็จพระยุพราช ทรงสร้างและปฏิสังขรณ์ เป็นการส่วนพระองค์ พระราชทานเพื่อเป็นเกียรติยศแก่ผู้ดำรงตำแหน่งมา หรือแก่วัดเอง มีอยู่จำนวนหนึ่งที่พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการผู้ใหญ่ ทรงสร้างขึ้น หรือทรงโปรดให้ปฏิสังขรณ์ และสร้างขึ้นซ่อมเกล้าฯ ถวายเป็นพระอารามหลวง รวมทั้งวัดที่ประชาชนสร้างหรือปฏิสังขรณ์และทรงรับไว้เป็นพระอารามหลวงด้วย
- ศาสนสถานอิสลาม คือ มัสยิด⁴ เป็นสถานที่ซึ่งมุสลิมใช้ประกอบศาสนกิจ โดยจะต้องมีการละหมาดวันศุกร์เป็นปกติ และเป็นสถานที่สอนศาสนาอิสลาม
- คริสต์ศาสนสถาน คือ โบสถ์คริสต์
- ศาสนสถานพราหมณ์-ฮินดู คือ เทวสถาน หรือโบสถ์พราหมณ์
- ศาสนสถานซิกข์ คือ วัดซิกข์

⁴ ตามระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด พ.ศ. 2551

- (3) ศาสนิกชน⁵ คือ บุคคลที่นับถือศาสนา เช่น ศาสนิกชนของพระพุทธศาสนา เรียกว่า พุทธศาสนิกชน ศาสนิกชนของคริสต์ศาสนา เรียกว่า คริสต์ศาสนิกชน
- (4) ศาสนกิจ⁵ หมายถึง งานทางศาสนาที่ภิกษุ สามเณร เป็นต้น ปฏิบัติ เช่น การทำวัตร สวดมนต์ และการเผยแผ่ศาสนาเป็นศาสนกิจของสงฆ์

1.4.2 ศิลปะ วัฒนธรรม

1) ความหมายของศิลปะ

พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2530 นิยามความหมายของศิลปะว่า ศิลปะ คือ ผลแห่งพลังความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่แสดงออกในรูปลักษณะต่างๆ ให้ปรากฏซึ่งสุนทรีภาพความประทับใจ หรือ ความสะเทือนอารมณ์ ตามอัจฉริยภาพ พุทธิปัญญา ประสบการณ์ รสนิยม และทักษะของแต่ละคน เพื่อความพอใจ ความรื่นรมย์ ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี หรือความเชื่อในลัทธิศาสนา และกล่าวว่า ศิลปะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ วิจิตรศิลป์ (Fine Art) กับประยุกต์ศิลป์ (Applied Art)

- วิจิตรศิลป์ เป็นผลงานศิลปะที่มุ่งเน้นคุณค่าความงามเป็นสำคัญ มักเป็นผลงานที่ตอบสนองด้านจิตใจ ได้แก่
  - ทัศนศิลป์ (Visual Art) เป็นผลงานการสร้างสรรค์ เพื่อสนองการรับรู้ทางประสาทตา ประกอบด้วย จิตรกรรม (Painting) ประติมากรรม (Sculpture) ภาพพิมพ์ (Printmaking) ภาพถ่าย (Photography) งานสื่อผสม (Mixed Media)
  - ดุริยางค์ศิลป์ (Music) อยู่ในรูปการขับร้อง ประกอบการบรรเลง หรือในรูปของการบรรเลงดนตรีล้วนๆ
  - ศิลปะการแสดง ประกอบด้วย นาฏศิลป์ (Dance) และการแสดง (Performance)
  - สถาปัตยกรรม (Architecture) หมายถึง สิ่งก่อสร้าง ซึ่งเน้นความงาม หรือรูปแบบเฉพาะ ก็สามารถจัดอยู่ในงานวิจิตรศิลป์ได้เช่นกัน
  - วรรณกรรม (Literature) หมายถึง บทประพันธ์ที่ใช้ศิลปะแห่งการนิพนธ์ อันประณีต มุ่งเน้นถ้อยคำสละสลวย หนังสืออันเป็นตำราทางวิชาการ ไม่ถือว่าเป็นวรรณกรรม
- ประยุกต์ศิลป์ (Applied Art) เป็นผลงานศิลปะที่มุ่งประโยชน์ใช้สอยเป็นสำคัญ ประกอบด้วย
  - มัณฑนศิลป์ (Decorative Art) เป็นศิลปะการตกแต่ง เช่น การออกแบบเครื่องเรือน ตกแต่งอาคาร สถานที่

⁵ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.

- อุตสาหกรรมศิลป์ (Industrial Art) เป็นงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของเครื่องใช้โดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน นำหลักศิลปะมาใช้ตั้งแต่การวางรูปแบบออกแบบสร้างประกอบขึ้น ตกแต่งให้สวยงาม เหมาะกับประโยชน์ใช้สอย
- พาณิชยศิลป์ (Commercial Art) ศิลปะการค้า เช่น ป้ายโฆษณา การจัดตู้โชว์ จัดตกแต่งอาคารร้านค้า เป็นต้น
- หัตถศิลป์ (Craft) คือ งานศิลปะที่นำไปใช้ในงาน เช่น เครื่องปั้นดินเผา งานแกะสลักไม้ งานถักทอ งานหวาย รวมถึงงานช่างสิบหมู่ของไทย
- งานออกแบบ (Design) เช่น การออกแบบลายผ้า การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน

2) ความหมายของวัฒนธรรม

พระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2483 โดยกำหนดความหมายของ “วัฒนธรรม” ว่าหมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบอันดีงาม ความกลมเกลียว ก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน และกำหนดให้ประชาชนชาวไทยมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม วัฒนธรรมแห่งชาติ ต้องผดุงส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของชาติ รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมตามประเพณีที่ดี และช่วยปรับปรุงบำรุงให้ดีขึ้นตามสมัย

พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ได้ให้ความหมายของคำว่า “วัฒนธรรม” หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ สังคม ปลูกฝัง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งด้านจิตใจและวัตถุอย่างสันติสุขและยั่งยืน”

แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550-2559 ได้กล่าวถึงความหมายของวัฒนธรรมเพิ่มเติมว่า วัฒนธรรมบ่งบอกถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาของการดำรงอยู่ที่สอดคล้องกับความคิด ความเชื่อของคนในสังคมที่แตกต่างกัน ตามเชื้อชาติ สีผิว เผ่าพันธุ์ หรือลักษณะทางภูมิศาสตร์ การพิจารณาความแตกต่างทางวัฒนธรรมอาจพิจารณาได้จากสถานะทางเศรษฐกิจ การดำรงชีวิต เชื้อชาติ สถานที่เกิด และความรู้สึกเป็นสมาชิกกลุ่ม วัฒนธรรมแบ่งได้เป็นสองประเภท คือ

- 1) วัฒนธรรมที่จับต้องได้ (Tangible Culture) หมายถึงสิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งที่มนุษย์คิดค้นขึ้น เช่น สิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน อาคารบ้านเรือน เสื้อผ้า เครื่องประดับ ตกแต่ง บางครั้งวัฒนธรรมที่สัมผัสได้ถูกเรียกขานว่าวัฒนธรรมวัตถุ (Material Culture)
- 2) วัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Culture) หรือที่เรียกว่าวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ (Nonmaterial Culture) หมายถึง แบบแผนในการดำเนินชีวิต หรือประเพณี ปฏิบัติที่เกิดจากความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ซึ่งปรากฏในรูปของกระทำ เช่น การใช้ภาษา การยึดถือศีลธรรม จารีตต่างๆ

ปัจจุบันกระทรวงวัฒนธรรมอธิบายว่า “วัฒนธรรม คือวิถีชีวิตซึ่งมีทั้งที่เป็นนามธรรม และรูปธรรมเป็นสิ่งที่จับต้องมองเห็นได้ วัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมจะปรากฏในรูปของวัตถุ ส่วนวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรมคือพฤติกรรมและที่จับต้องหรือยากที่จะมองเห็นได้ในทันที ได้แก่ ความรู้สึก คุณค่า ประชญา ความเชื่อ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งทั้ง 2 ส่วนจะประกอบอยู่ในวิถีชีวิตของคนในสังคม”

สำหรับการดำเนินงานวัฒนธรรมได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมออกเป็น 5 สาขา อ้างอิงตามยูเนสโก ที่ได้มีการประชุมระหว่างชาติเรื่องนโยบายวัฒนธรรมของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จัดโดยองค์การยูเนสโก ณ กรุงเวนิส ปี พ.ศ. 2513 ดังนี้

1) สาขามนุษยศาสตร์ ได้แก่ วัฒนธรรมที่ว่าด้วยขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยม ศาสนา ประชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มรดกในสังคม การปกครอง กฎหมาย ฯลฯ

2) สาขาศิลปะ ได้แก่ วัฒนธรรมในเรื่องภาษา วรรณคดี ดนตรี ฟิล์มร่า จิตรกรรม ปฏิมากรรม สถาปัตยกรรม ฯลฯ

3) สาขาการช่างฝีมือ ได้แก่ วัฒนธรรมในเรื่องการเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทอผ้า การจักสาน การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องทอง เครื่องถม การจัดดอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา ฯลฯ

4) สาขาคหกรรมศิลป์ ได้แก่ วัฒนธรรมในเรื่องอาหาร เสื้อผ้า การแต่งงาน บ้าน ยา การดูแลเด็ก ครอบครัว การรู้จักประกอบอาชีพช่วยเหลือเศรษฐกิจในครอบครัว ฯลฯ

5) สาขากีฬาและนันทนาการ ได้แก่ วัฒนธรรมในเรื่องการเล่น มวยไทย ฟันดาบสองมือ กระบี่ กระบอง กีฬาพื้นบ้าน ฯลฯ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “วัฒนธรรม” มีความหมายที่กว้างขวางครอบคลุมวิถีชีวิต ซึ่ง “ศิลปะ” ถือเป็นสาขาหนึ่งของวัฒนธรรมและซ้อนทับกัน ในที่นี้ สถิติในหมวดศิลปะ วัฒนธรรม จึงรวมเรื่องศิลปะ และวัฒนธรรมไว้ด้วยกันเพื่อให้มีความกลมกลืนและสอดคล้องกับการกิจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ และวัฒนธรรม

บทที่ 2

สถานการณ์ แนวโน้ม นโยบายและยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

2.1 สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม มักจะมีความเจริญก้าวหน้าไปในทิศทางเดียวกัน การจะพัฒนาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เพื่อให้ดำรงอยู่ในสังคม จำเป็นต้องพัฒนาควบคู่ไปกับจริยธรรมและคุณธรรมเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสมานฉันท์ การยึดหลักศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมอันเป็นทุนทางสังคม ช่วยบ่มเพาะความเป็นคนที่สมบูรณ์พร้อมทั้งวิชาการ และจิตใจอันดีงาม แต่สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันมีผลกระทบต่อระดับศีลธรรม คุณธรรม ที่ถดถอยลงเรื่อยๆ ของบุคคลในสังคม บุคลากรด้านศาสนาที่ไม่ได้รับการยกเว้นจากผลกระทบนี้ สถาบันศาสนาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเผยแพร่แก่นธรรมที่สำคัญ เน้นศาสนวัตถุและพิธีกรรมมากกว่าศาสนธรรม การขาดแคลนผู้สอนศาสนาที่เข้าใจแก่นธรรมลึกซึ้ง เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการละเลยศีลธรรมของคนรุ่นใหม่ อีกประการหนึ่งคือการที่รัฐแยกการศึกษาออกจากสถาบันศาสนาเช่นสังคมในอดีตทำให้บทบาทการสั่งสอนอบรมเยาวชนลดน้อยลง เป็นผลให้ความรู้ทางคุณธรรม การจัดสรรงบประมาณเพื่อการศาสนาเพียง 2,235⁶ ล้านบาทต่อปี และขาดการสนับสนุนภายใต้ยุทธศาสตร์ร่วม ทำให้วัด มัสยิด โบสถ์ ต่างพัฒนาตามศักยภาพแบบไร้ทิศทางและขาดเอกภาพที่จะร่วมกันสร้างสมดุลระหว่างความทันสมัยและศีลธรรมให้สังคม

นอกจากสถาบันศาสนาขาดพลังต้านทานหรือติดอาวุธทางปัญญาแก่สังคมในการเลือกรับการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตกที่มีอิทธิพลสูงต่อเยาวชนและคนไทยในปัจจุบันแล้ว ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยยังถูกละเลยไม่ได้รับการพัฒนาจากเยาวชนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันนี้รัฐจึงให้ความสำคัญกับงานวัฒนธรรมของชาติในระดับกระทรวง ยกย่องนโยบายทางวัฒนธรรมให้เป็นยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาประเทศส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางศาสนาและสนับสนุนการเผยแพร่คำสอนศาสนา การจัดอบรมครูสอนจริยธรรมในโรงเรียน ส่งเสริมพระนิสิตสอนศีลธรรมในโรงเรียน และจัดสรรเงินอุดหนุนให้กลุ่มศาสนาในสถานศึกษา พัฒนาผู้เชี่ยวชาญและบุคลากรด้านวัฒนธรรม เช่น นักวิชาการอนุรักษ์ วัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ ดนตรี ศิลปกรรม สร้างเครือข่ายผู้ผลิตนวัตกรรม ภูมิปัญญาระดับชาติ มีการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมร่วมกับเครือข่ายทางวัฒนธรรม เช่น การตรวจสอบสื่อต่างๆ ที่นำเสนอสิ่งยั่วยุที่อาจบั่นทอนสำนึกดีงามของสังคม การเคลื่อนไหวเหล่านี้ต้องอาศัยเวลาระยะหนึ่งในการปลูกฝังเพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยม

⁶ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรกฎาคม 2545.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้ประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พบว่า

สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม
ที่หลากหลาย และมีแนวโน้มเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านกระแสโลกาภิวัตน์
และโลกไซเบอร์ ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์
เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยร่วมสมัยที่หลากหลายในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกัน
ขณะเดียวกันมีการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม ทั้งนี้ จากการจัดอันดับคะแนน
ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันทั่วโลกบ่งชี้ถึงความไม่สมดุลของธรรมาภิบาลการปกครองและปัญหา
คอร์รัปชันในประเทศ โดยในปี 2552 ประเทศไทยได้รับคะแนนความโปร่งใส ไม่ทุจริต และคนในประเทศ
ยอมรับไม่ได้กับการทุจริตเพียง 3.4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน จัดอยู่ในลำดับที่ 84 จาก 180
ประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 11 ของภูมิภาคเอเชีย ขณะที่ภาคส่วนต่างๆ ได้มีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม
ทำกิจกรรมต่างๆ แต่การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยังอยู่ในระดับต่ำ โดยมีสัดส่วน
มูลค่าเพิ่มขององค์กรไม่แสวงหากำไรและอาสาสมัครต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพียงร้อยละ 1.6
ในช่วงปี 2549-2551 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 4-7 และเมื่อพิจารณา
จากการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานด้านคนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน
ชุมชน พบว่า เพิ่มขึ้นจาก 7.7 ล้านครัวเรือนในปี 2551 เป็น 8.2 ล้านครัวเรือนในปี 2552 คิดเป็นร้อยละ
96.0 และ 98.4 ของครัวเรือนทั้งหมดตามลำดับ

ความเสื่อมถอยทางคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมไทย ส่งผลให้สถาบันทางสังคมมีแนวโน้ม
อ่อนแอ คนในสังคมขาดความไว้วางใจและขาดการมีส่วนร่วมทางสังคม วิกฤตปัญหาด้านคุณธรรม
จริยธรรม เป็นความเสี่ยงที่จะส่งผลให้ประชาชนอยู่ร่วมกันยากลำบาก มีความถี่ในการใช้ความรุนแรงแก้ไข
ปัญหามากขึ้น ทั้งปัญหาในระดับครอบครัว และปัญหาความคิดเห็นแตกต่างทางการเมือง ประกอบกับ
กระบวนการยุติธรรมแก้ไขปัญหาได้ไม่เต็มที่ ทำให้ขาดความไว้วางใจกัน นอกจากนี้ กระแสวัฒนธรรม
เสมือนจริงที่แพร่เข้ามาผ่านโลกไซเบอร์ ทำให้มีการสร้างเครือข่ายทางสังคมมากขึ้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม
และวิจรรณญาณในการเลือกรับ-ปรับ-ใช้วัฒนธรรม ส่งผลให้ค่านิยมไทยมีการปรับเปลี่ยนไปตามวัฒนธรรม
ที่รับมา เด็กและเยาวชนที่ยังไม่มีภูมิคุ้มกันที่ดีพอ หรือขาดการใช้วิจรรณญาณกลั่นกรอง จะเสี่ยงต่อการรับ
วัฒนธรรมที่ไม่ดีงามมาใช้โดยง่าย นอกจากนี้ ยังมีการใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมเสมือนจริงในเชิงของการ
สร้างปัญหามากกว่าเชิงสร้างสรรค์ ทำให้ความสัมพันธ์กับคนรอบข้างลดลง สร้างพื้นที่ส่วนตัวมากขึ้น
นำไปสู่ความแตกแยกในครอบครัวและการมีส่วนร่วมในสังคมลดลง

แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2550-2559 ได้กล่าวถึงสถานการณ์ด้านศาสนา ศิลปะ
วัฒนธรรม ดังนี้

นับตั้งแต่ประเทศไทยปรับเปลี่ยนระบบการผลิต ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนในสังคมเปลี่ยนไป
ทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา สาธารณสุข ซึ่งทั้งหมดเป็นโครงสร้างที่สำคัญต่อการ
ดำรงชีวิต สำหรับในมิติทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ถือเป็นมิติของโครงสร้างส่วนบน
(Superstructure) ที่สำคัญเนื่องจากเป็นมิติทางจิตใจ ซึ่งเป็นเสมือนสายใยที่หลอมรวมคนในสังคมให้เป็น

หนึ่งเดียว กล่าวได้ว่าการพัฒนาที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับมิติทางเศรษฐกิจที่ผูกกับรายได้และวัตถุน ละเอียดมิติทางด้านจิตใจ ส่งผลให้คนในสังคมห่างเหินศาสนาที่ถือเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับคุณงามความดี และห่างเหินจากศิลปะที่ช่วยขัดเกลาให้คนมีความอ่อนโยนและสุนทรีย์ ซึ่งสุดท้ายส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมและวัฒนธรรมในสังคม

ปัจจุบันคนในสังคมทั้งภาคเมืองและชนบทได้รับอิทธิพลจากระบบทุนนิยมซึ่งขยายไปในทุก กลุ่มอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย ความต้องการที่ไม่สิ้นสุดเหล่านี้ถูกหนุนในรูปแบบต่าง ๆ ภาคการศึกษามุ่งเน้น ตอบสนองต่อสังคมอุตสาหกรรม ทำให้ค่านิยมทางการศึกษาเข้าสู่ยุคของการแข่งขัน มีการเรียนกวดวิชา แข่งขันกันเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยชั้นนำ กลุ่มที่มีฐานะดี สามารถแสวงหาโอกาสในการเข้าเรียนได้ดีกว่า ขณะที่คนชนบทไม่สามารถที่จะแข่งขันได้ แม้จะมีการเปิดโอกาสอย่างเสรี นอกจากนี้กลไกการทำงานใน ภาครัฐที่เน้นความทันสมัยตามแบบตะวันตก เช่นระบบยุติธรรมสมัยใหม่ที่แก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วย กระบวนการศาล ทำให้ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ไปยุติที่ศาล ซึ่งมีจำนวนมาก ทำให้วัฒนธรรมการไกล่เกลี่ย การ ประนีประนอมลดความสำคัญลง ขณะที่วัฒนธรรมของความขัดแย้งเริ่มทวีสูงขึ้นในทุกภาคส่วน ความ แตกต่างทางความคิดในสังคมได้ขยายวงไปในทุกภาคส่วน แม้แต่ในระบบการเมืองที่เกิดภาวะวิกฤตทาง สังคมในช่วงปีที่ผ่านมา

ที่สำคัญค่านิยมของการบริโภควัตถุส่งผลให้คนในสังคมมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ทั้งเรื่องการ กิน การอยู่ การใช้ชีวิต รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในสังคมที่มีแนวโน้มเป็นปัจเจกชนมากขึ้น คุณค่า ทางจิตใจของผู้คนในสังคมเริ่มเสื่อมถอย พร้อม ๆ กับบทบาทของศาสนาที่เคยเป็นกำลังสำคัญในการหลอม รวมให้คนในสังคมประพฤติและปฏิบัติดีมีความสำคัญน้อยลง ศาสนามีเรื่องของความเป็นพาณิชย์มากขึ้น ขณะที่สุนทรีย์ต่าง ในงานศิลปะได้ลดความสำคัญลงเช่นกัน อิทธิพลของเทคโนโลยีได้ทำให้งานศิลปะเป็น งานที่ลอกเลียนได้ง่าย งานสร้างสรรค์ที่เป็นงานสะท้อนสติปัญญาของมนุษยชาติได้อาศัยเทคโนโลยีมาก ขึ้น และเทคโนโลยีได้กลายเป็นสิ่งที่ลดทอนคุณค่าของศิลปะได้ด้วยเช่นกัน

จากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ⁷ เรื่อง สภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม โดยสอบถาม จากผู้ที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป เพื่อให้ทราบถึงสภาพสังคมไทยเกี่ยวกับพฤติกรรม ค่านิยมและวัฒนธรรมของคน ไทยในปัจจุบัน สำหรับนำไปใช้ในการติดตามและประเมินสถานการณ์ และทิศทางการเปลี่ยนแปลงของ สังคมในอนาคต พบว่า คนไทยร้อยละ 94.6 เป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 4.6 และ ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.7 ที่เหลือคือผู้ที่ไม่นับถือศาสนาอื่น ๆ รวมทั้งผู้ที่ไม่มีความเชื่อ ร้อยละ 0.10 สำหรับ พุทธศาสนิกชนที่เป็นคนส่วนใหญ่ของสังคมนั้น ประกอบกิจทางศาสนาโดยการตักบาตร ร้อยละ 92.7 และ สวดมนต์ร้อยละ 80.6 ส่วนการรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) ร้อยละ 49.4 และการทำสมาธิเป็นกิจทางศาสนาที่ มีผู้ปฏิบัติต่ำกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 40.5 สำหรับมุสลิมทำละหมาด ร้อยละ 97.6 ถือศีลอด ร้อยละ 96.4 บริจาคซะกาต ร้อยละ 37.5 และมีเพียงร้อยละ 8.3 ที่เคยไปทำพิธีฮัจย์ที่นครเมกกะ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายใน การเดินทางสูง สำหรับคริสต์ศาสนิกชนไปโบสถ์ ร้อยละ 93.8 และสวดมนต์ ร้อยละ 92.7

ความเห็นของคนไทยส่วนใหญ่คิดว่าคนไทยในปัจจุบันนี้ยังคงมีคุณธรรมในเรื่องตอบแทนผู้ที่มี พระคุณ ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม้ไม่ใช่ญาติ รวมทั้งการยกโทษและให้อภัยอย่าง

⁷ รายงานผลการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2554. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

จริงใจต่อผู้ที่สำนึกผิด แต่ยังคงมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความเคารพสิทธิของผู้อื่นและการขาดวินัย เช่น การแข่งคิว และการทิ้งขยะในที่สาธารณะ

2.2 นโยบาย แผนและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

การทบทวนนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมจะทำให้ทราบความต้องการข้อมูลที่จะสนับสนุนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประกอบด้วยนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาระดับนานาชาติ ได้แก่ 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2558) 3) แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 – 2558 (รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) 4) แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2559 และ 5) แผนยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2555-2559

2.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้ระบุถึงสิทธิด้านศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม ดังนี้

มาตรา 5 ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา 37 บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนในการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่งบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการริดรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรมีควรได้เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิิกายของศาสนา ลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติตาม ศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือแตกต่างจากบุคคลอื่น

มาตรา 66 บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมรวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

มาตรา 73 บุคคลมีหน้าที่รับราชการทหาร ช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ สาธารณะ เสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษอบรม พักผ่อน และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 79 รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทย ส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่นทั้งต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม และพัฒนาคุณภาพชีวิต

มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และ วัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

(6) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ปลูกจิตสำนึกและเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรา 289 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัด การศึกษาอบรม และการฝึกอบรมตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ การจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

จากการพิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) พบว่ามีสถานะและทิศทางการปรับตัวของประเทศไทย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม คือ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์นี้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม โดยให้ ความสำคัญกับ

- การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพ คนไทยทุกช่วงวัย สอดแทรกการพัฒนาคนด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวัฒนธรรมการแก้ปัญหาพัฒนา ทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการฝึกฝนเป็นความคิด สร้างสรรค์ ปลูกฝังการพร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น และจิตใจที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย พัฒนาคนด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับ แนวโน้มการจ้างงานและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สร้างจิตสำนึกให้คนไทยมีความ รับผิดชอบต่อสังคม เคารพกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน สร้างค่านิยมการผลิตและบริการที่รับผิดชอบต่อ สิ่งแวดล้อม เรียนรู้การรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

• การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาบทบาทของสถาบันหลักทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน สร้างค่านิยมให้คนไทยภูมิใจในวัฒนธรรมไทย และยอมรับความแตกต่างของความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ลดปัญหาความขัดแย้งทางความคิด และสร้างความเป็นเอกภาพในสังคม สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวัฒนธรรมร่วมกับประชาคมโลกโดยเฉพาะประชาคมอาเซียนให้เกิดการไหลเวียนทางวัฒนธรรมในรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงามและรู้คุณค่าความเป็นไทย มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นพลังทางสังคมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
2. เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยให้ได้มาตรฐานสากล และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย
3. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มั่นคงและเอื้อต่อการพัฒนาคนอย่างสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

เป้าหมายการพัฒนา

1. คนไทยทุกคนมีคุณภาพเพิ่มขึ้นทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา รวมทั้งมีอนามัยการเจริญพันธุ์ที่เหมาะสมในทุกช่วงวัย
2. คุณภาพการศึกษาได้รับการยกระดับสู่มาตรฐานสากล ต่อยอดองค์ความรู้สู่นวัตกรรม และโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น
3. โอกาสในการเข้าถึงระบบสุขภาพที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพลดลงอย่างเป็นองค์รวม
4. สถาบันทางสังคม โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา และสถาบันชุมชน มีบทบาทในการบ่มเพาะและหล่อหลอมเด็ก เยาวชนและคนไทยให้เป็นคนดีมีคุณธรรม และจริยธรรมอย่างเข้มแข็งมากขึ้น

ตัวชี้วัด

1. คุณภาพของประชากร
  - 1.1) อัตราเจริญพันธุ์รวมของประชากรไทยไม่ต่ำกว่า 1.6
  - 1.2) ระดับค่าเฉลี่ยเซาว์ปัญญาของเด็กไม่ต่ำกว่าค่ากลางมาตรฐานสากลที่ระดับ 100
2. คุณภาพคนโดยรวม
  - 2.1) ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มขึ้นเป็น 12 ปี
  - 2.2) ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมือง

- 2.3) เพิ่มสัดส่วนประชากรที่สามารถเข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ต
ความเร็วสูงให้ได้ร้อยละ 80.0 ของประชากรทั่วประเทศ
- 2.4) จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น 15 คนต่อประชากร
10,000 คน
- 2.5) อัตราเพิ่มของผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3.0 ต่อปี
- 2.6) อัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง ความดัน
โลหิตสูงและมะเร็งลดลง
- 2.7) อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่
ปลอดภัยลดลง
3. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็ง
  - 3.1) ดัชนีครอบครัวอบอุ่นอยู่ในระดับดีขึ้น และจำนวนผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง
ในครอบครัวได้รับความช่วยเหลือคุ้มครองเพิ่มขึ้น
  - 3.2) การเรียนรู้ของคนในชุมชนเพิ่มขึ้น
  - 3.3) คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้านและชุมชนเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมในแผนพัฒนาฯ ฉบับ
ที่ 11 มีดังนี้

(5.2) การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการเรียนรู้สู่การ
ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการสังสมทุนทางปัญญา เชื่อมโยงการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาสู่การเสริมสร้างขีด
ความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ และการดำรงชีวิตที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

(5.2.5) สอดแทรกการพัฒนาคนทุกช่วงวัยด้วยกระบวนการเรียนรู้สู่วัฒนธรรม
การเกื้อกูลเสริมสร้างทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต การต่อยอดสู่นวัตกรรมความรู้ การฝึกฝน
จนเกิดความคิดสร้างสรรค์ การเปิดใจกว้างพร้อมรับทุกความคิดเห็น และการปลูกฝังจิตใจที่มีคุณธรรม
ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ควบคู่กับการพัฒนาคนด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพ
ได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้างงาน และเตรียมพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน รวมทั้งการพัฒนาต่อยอดตามศักยภาพและความถนัด

(5.2.6) สร้างจิตสำนึกของประชาชนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม สถาบันชาติ
สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้ตระหนักถึงการเคารพกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน การ
สร้างค่านิยมให้มีพฤติกรรมการผลิตและบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างความรู้ความเข้าใจและ
จิตสำนึกในการอนุรักษ์พลังงาน มีการเรียนรู้ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ
เพื่อนำไปสู่การสร้างสังคมน่าอยู่

(5.5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนนำ
ค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยเป็นฐานในการพัฒนาคนและสังคม

(5.5.1) เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะให้คนมี
ศีลธรรมคุณธรรม จริยธรรมในวิถีชีวิต

1) พัฒนาศักยภาพครอบครัว โดยส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้ที่แน่นอน สามารถดำรงชีวิตอย่างพอเพียง สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของครอบครัว มีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวและเชื่อมโยงกับเครือข่ายครอบครัว ให้สิ่งจูงใจแก่ครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งพัฒนาความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับพ่อแม่และผู้ปกครอง โดยสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและรู้จักใช้ประโยชน์อย่างมีคุณค่าเพื่อลดช่องว่างระหว่างครอบครัว

2) พัฒนาวัฒนธรรมที่ดีและนำคุณค่าอันดีงามของครอบครัวไทย อาทิ ความเอื้ออาทรและการเป็นเครือญาติมาใช้ในวิถีชีวิต ควบคู่กับการปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักใช้ปัญญาในทางที่ถูกต้อง และมีจิตสำนึกในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่จะมีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม

3) ผลักดันให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการเปิดพื้นที่สาธารณะในการจัดกิจกรรมสร้างสัมพันธ์อันดีต่อครอบครัวและชุมชน และภาคธุรกิจจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

2.2.3 แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 – 2558 (รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี)

แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 - 2558 มีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ
 สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ดังนี้

นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

· เป้าประสงค์เชิงนโยบาย และเป้าหมาย/ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย / ตัวชี้วัด
1. ประชาชนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม มีความเข้าใจ เกิดทุนทางปัญญา และภูมิคุ้มกัน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	- ระดับความสำเร็จของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม - จำนวนเด็กเยาวชนประชาชนและนักท่องเที่ยวเข้าไปใช้บริการแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม
2. สร้างสรรค์สังคมบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่พึงประสงค์	- ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการเลือกบริโภค และใช้ประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์จากสื่อภาพยนตร์และวีดิทัศน์อย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน
3. ทุนทางวัฒนธรรมมีบทบาทในการขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมากขึ้น	- จำนวนบุคลากรทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการยกย่อง ดูแล และเป็นแม่พิมพ์ในการถ่ายทอดความรู้สู่คนรุ่นหลัง
4. องค์กรภาคีเครือข่ายทางศาสนาสามารถส่งเสริมและเผยแพร่คุณธรรมจริยธรรมในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	- ร้อยละความสำเร็จของการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ศิลปวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน และประชาชนได้ใช้

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย / ตัวชี้วัด
	<p>เป็นแหล่งเรียนรู้ และใช้เวลาว่างร่วมกันในครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของผลงานทางศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับ การเผยแพร่และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ - ร้อยละความสำเร็จของการส่งเสริมและเผยแพร่ คุณธรรม จริยธรรม

· นโยบาย และกลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์ / วิธีดำเนินการ
1. เร่งดำเนินการให้ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมมีบทบาทนำในการร่วมเทิดทูนสถาบันหลัก ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และร่วมสร้างประเทศไทยให้เป็นประเทศที่อยู่สบาย โดยน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานให้แก่รัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดินด้วยการทำงานตั้งใจให้ประเทศเป็นที่อยู่ ที่สบายในโลกที่มีความวุ่นวาย และน้อมนำพระราชดำรัสในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนครศรีอยุธยา “การรักษาวัฒนธรรม คือ การรักษาชาติ” มาหล่อหลอมและยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นหนึ่งเดียวเพื่อเสริมสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ให้กับคนในชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่พระเกียรติคุณและพระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระบรมวงศานุวงศ์ - น้อมนำพระราชดำรัส "การรักษาวัฒนธรรม คือ การรักษาชาติ" มาสู่การปฏิบัติ โดยสร้างค่านิยม จิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
2. อุปถัมภ์ ค้ำครอง และทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริม การปรับปรุงองค์กรและกลไกที่รับผิดชอบด้าน ศาสนาเพื่อให้การบริหารจัดการ ส่งเสริมทำนุ บำรุงศาสนา มีความเป็นเอกภาพและ ประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมความเข้าใจอันดี และสมานฉันท์ระหว่าง ศาสนิกชนของทุก ศาสนาเพื่อนำหลักธรรมของศาสนามาใช้ในการ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสร้างแรงจูงใจให้ ประชาชนใช้หลักธรรมในการดำรง ชีวิตมากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - อุปถัมภ์ค้ำครอง และทำนุบำรุงศาสนา โดยการ จัด กิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจและสมานฉันท์ระหว่าง ศาสนิกชนของทุกศาสนาที่หลากหลายและต่อเนื่อง - ปรับปรุงองค์กรด้านศาสนาให้ทำหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และประสานสนับสนุนกันอย่างเป็น เอกภาพ รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายระดับโลก
3. อนุรักษ์ ทำนุบำรุง และบูรณปฏิสังขรณ์แหล่ง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่เป็นเอกลักษณ์และมีคุณค่าทาง ประวัติศาสตร์ รวมถึงอนุรักษ์และส่งเสริม	<ul style="list-style-type: none"> - อนุรักษ์ ทำนุ บำรุง และบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อย่างมีมาตรฐานตามหลัก วิชาการ - อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะการแสดง ทั้งที่เป็นมรดก

นโยบาย	กลยุทธ์ / วิธีดำเนินการ
<p>ศิลปะการแสดง ทั้งที่เป็นมรดกของชาติและการแสดงพื้นบ้านให้เป็นมรดกไทย มรดกโลกของคนรุ่นต่อไป โดยจัดหาสถานที่จัดการแสดงทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค และเพิ่มพื้นที่เวทีทางด้านวัฒนธรรมให้สามารถจัดการแสดงได้อย่างต่อเนื่องในราคาที่เหมาะสมที่ประชาชนส่วนใหญ่เข้าชมได้เพื่อสืบสานและสืบทอดการแสดงที่ทรงคุณค่าและสมควรภาคภูมิใจสู่ประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และถ่ายทอดสู่ชาวต่างชาติให้ร่วมชื่นชมคุณค่าของวัฒนธรรมไทย</p>	<p>ของชาติและการแสดงพื้นบ้านให้เป็นมรดกไทยมรดกโลกของคนรุ่นต่อไป โดยจัดหาสถานที่จัดการแสดงทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค สืบสานและสืบทอดการแสดงที่ทรงคุณค่าสู่ประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน</p>
<p>4. สร้างสรรค์อารยธรรมที่ดั่งามส่ววิถีชีวิตและสังคมคุณภาพ ดังนี้</p> <p>4.1 สร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุคสมัยอย่างต่อเนื่องโดยให้ความสำคัญต่อบุคลากรทางด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ทุกแขนงทุกสาขาอาชีพ ให้ได้รับการดูแลและมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อเป็นแม่พิมพ์ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา องค์ความรู้ รวมถึงเป็นทูตวัฒนธรรม และเป็นแบบอย่างและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่คนรุ่นต่อไป</p> <p>4.2 ส่งเสริมความร่วมมือและเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับอารยประเทศและประชาคมอาเซียน ร้อยเรียงเรื่องราวผ่านการสื่อสารรูปแบบใหม่และเทคโนโลยีทันสมัย ผลิตสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ สื่อเคลื่อนไหว สารคดี และภาพยนตร์ รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง การสื่อสารอันทันสมัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความเชื่อมโยงของอารยธรรมที่ดั่งามระหว่างยุคสมัยสู่วิถีชีวิตอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งดูแลบุคลากรทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมให้เป็นแม่พิมพ์ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา - ส่งเสริมความร่วมมือและเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมกับอารยประเทศและประชาคมอาเซียน พร้อมทั้งผลิตและเผยแพร่ - ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางการสื่อสารอันทันสมัย
<p>5. นำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยนำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้านวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ และนำรายได้สู่ชุมชน - ต่อยอดผลิตภัณฑ์และบริการทางวัฒนธรรมเพื่อสร้าง

นโยบาย	กลยุทธ์ / วิธีดำเนินการ
วัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และนำมาซึ่งรายได้สู่ ชุมชน ตลอดจนให้สามารถต่อยอดไปสู่ อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบ วงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศ	คุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจไปสู่ อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่ สร้างรายได้เข้าประเทศ
6. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและการ นันทนาการเพื่อส่งเสริมให้วัยรุ่นไทยเกิดการ เรียนรู้ที่ถูกต้อง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มี คุณธรรม เอื้ออาทรต่อผู้อื่นและเกิดการเรียนรู้ ศิลปะอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจถึงคุณค่า ชาบซึ่ง ในความสุนทรีย์ของศิลปะ	- พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและนันทนาการที่ หลากหลายสำหรับเด็กและเยาวชน - ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนใช้พื้นที่การเรียนรู้ทาง วัฒนธรรมและนันทนาการอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจถึง คุณค่า ชาบซึ่งในความสุนทรีย์ของศิลปะ
7. ขยายบทบาทและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ของสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดกับภาคีการพัฒนา ทุกภาคส่วนเพื่อขยายบทบาทสภาวัฒนธรรมทุก จังหวัดให้เป็นกลไกเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่ ครอบคลุมทั้ง วิถีชีวิต และสื่อทุกประเภทที่มี ผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมและ พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนพร้อมทั้งจัดสื่อ ที่เป็นภัยต่อสังคม ขยายสื่อดีเพื่อนำไปสู่การ สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมอย่างเท่าทัน สถานการณ์	- ขยายบทบาทสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดให้เป็นกลไก เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพ - พัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

2.2.4 แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2559

กระทรวงวัฒนธรรมเป็นองค์กรหลักในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ได้
ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550 - 2559) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบ
ทิศทาง การดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุก
ภาคส่วนของสังคม เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และ
วัฒนธรรม อันจะนำไปสู่เป้าหมายสำคัญ คือพัฒนาสังคมไทยให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันท่ามกลางความ
หลากหลายทางวัฒนธรรม มีความรู้คู่คุณธรรม สามารถดำรงภูมิปัญญาของสังคมไทย ตลอดจนสามารถ
ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสมและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันและอนาคต สรุป
สาระสำคัญได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

ใช้มิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในการขับเคลื่อนและประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อสร้างสังคมคุณธรรม

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
ระดับบุคคล 1) คนไทยมีความรู้ ความเข้าใจงานด้านวัฒนธรรม และสามารถรักษาอัตลักษณ์ของตนบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2) คนไทยรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีค่านิยมและปรับปรุงวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของชุมชนและสังคม 3) คนไทยมีความภูมิใจในความเป็นไทยและมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม 4) คนไทยใช้คุณธรรมนำความรู้สร้างสรรค์สังคมให้เข้มแข็งและมั่นคง	1) คนไทยแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ไทยท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2) คนไทยมีวิถีชีวิตอย่างพอเพียงและเหมาะสมกับบริบทของชุมชนและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ 3) คนไทยแสดงความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและแสดงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม 4) คนไทยมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคม
ระดับชุมชน/สังคม 1) สังคมเป็นสังคมแห่งความสุข มีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน 2) สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม มีเครือข่ายความร่วมมือและมีความสมัครสมานสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม	1) สังคมไทยมีความสุข สติอาชญากรรมลดลง 2) สังคมไทยมีความสมัครสมานสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
ระดับประเทศ 1) ประเทศไทยสามารถเผยแพร่วัฒนธรรมไทยไปทั่วโลก และใช้วัฒนธรรมเป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์หรือแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ 2) ประเทศไทยสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมด้วยทุนทางวัฒนธรรม	1) ศิลปวัฒนธรรมไทยมีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับและรู้จักไปทั่วโลก 2) มูลค่าทางเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์และบริการทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

พันธกิจ และยุทธศาสตร์

พันธกิจ	ยุทธศาสตร์
1. อุปถัมภ์ คຸ້ມครอง และส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายทาง วัฒนธรรมให้คงอยู่อย่างมั่นคง	1) พัฒนาระบบบริหารจัดการงาน ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม 2) อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงาน ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมบนพื้นฐาน ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
2. สนองงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ ให้สืบทอดและพัฒนาอย่าง ยั่งยืน	3) ธำรง รักษา สถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ ให้คงอยู่คู่สังคมไทย
3. สร้างสรรค์สังคมสันติสุขด้วยมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในทุกระดับ	4) สร้างสังคมคู่คุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์
4. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนและมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานทางวัฒนธรรมเพื่อเชิดชู คุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นไทย	5) สร้างภาคีขับเคลื่อนการดำเนินงานทาง ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
5. สร้างคุณค่าทางสังคมและส่งเสริมมูลค่าเพิ่ม ทางเศรษฐกิจด้วยทุนทางวัฒนธรรม	6) นำทุนทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าเพิ่มทาง เศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม

พันธกิจที่ 1 อุปถัมภ์ คຸ້ມครองและส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ และความหลากหลาย ทางวัฒนธรรมให้คงอยู่อย่างมั่นคง

ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ 5 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการงาน ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

• เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
เป้าหมาย องค์ความรู้ทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้รับการ รวบรวม จัดระบบในรูปของฐานข้อมูล และมีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำไปใช้ในการ ดำเนินงาน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาองค์ความรู้ทาง ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบริหาร	1) จำนวนองค์ความรู้จากผลงานวิจัยทาง วัฒนธรรม 2) จำนวนฐานข้อมูลจากองค์ความรู้จากการวิจัย และการสืบค้นรวบรวม 3) องค์ความรู้ที่มีการนำไปใช้ในการขับเคลื่อน งาน ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (เช่น ปฏิบัติงานการสร้างเครือข่าย การสร้าง หลักสูตรในระดับต่าง ๆ) 4) ผลงานวิจัยที่มีการจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร 5) ผลงานการประชาสัมพันธ์

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
จัดการที่มีคุณภาพ กลยุทธ์ที่ 3 ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม	6) มีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ 7) มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ใน ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงานด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>เป้าหมาย</p> <p>ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ได้รับการอนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมบนพื้นฐานความ หลากหลาย ทางวัฒนธรรม</p> <p>ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังนี้</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 อนุรักษ์ และสืบทอด ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และความหลากหลายทาง วัฒนธรรม</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการดำเนินงาน ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม บนพื้นฐาน ความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p>	จำนวนกิจกรรมที่มีการอนุรักษ์ สืบทอด ปกป้อง พัฒนา

พันธกิจที่ 2 สนองงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้สืบทอด และ พัฒนาอย่างยั่งยืน

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 1 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ชำรง รักษา สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้คงอยู่คู่ สักกมไทย

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>เป้าหมาย</p> <p>สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของปวงชนชาวไทย</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 อนุรักษ์ สืบทอดพระราชพิธี</p>	จำนวนกิจกรรมการตอบสนอง และเผยแพร่ ประกอบพิธีพระราชกุศล และรัฐพิธี

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
และงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์	

พันธกิจที่ 3 สร้างสรรค์สังคมสันติสุขด้วยมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในทุกระดับ

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 4 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์

• เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
เป้าหมาย 1. คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม และ วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ⁸ 2. คนไทยสามารถปรับสมดุลในการดำรงชีวิต โดยไม่ตกอยู่ในกระแสการบริโภคจนเกินไป 3. เชื่อมร้อยความแตกต่างและหลากหลาย ของคนในสังคมให้มีจิตสำนึกของความเป็นคนไทย บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม 4. สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและสังคม สมานฉันท์ด้วยกระบวนการทางวัฒนธรรม กลยุทธ์ที่ 1 สร้างฐานครอบครัว กลยุทธ์ที่ 2 สร้างพลังชุมชน กลยุทธ์ที่ 3 สร้างฐานสถาบันการศึกษา กลยุทธ์ที่ 4 สร้างศรัทธาในศาสนา	1) จำนวนกิจกรรมในการสร้างจิตวิญญาณไทย (ปลูกฝังค่านิยมคนไทยที่พึงประสงค์ กิจกรรมการรักชาติ ภูมิใจในชาติ ฯลฯ) 2) จำนวนกิจกรรมการพัฒนาชุมชนด้วยมิติ ทางวัฒนธรรม 3) จำนวนกิจกรรมในการแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งในชุมชน 4) จำนวนผู้นำ/ชุมชนเข้มแข็ง 5) การเพิ่มขึ้นของแหล่งเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม 6) สถิติอาชญากรรมลดลง 7) จำนวนกิจกรรมเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

พันธกิจที่ 4 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทาง
วัฒนธรรมเพื่อเชิดชูคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นไทย

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 1 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างภาคีขับเคลื่อนการดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และ
วัฒนธรรม

⁸ วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ หมายถึง

- 1) คุณลักษณะคนไทยที่มีความเอื้ออาทร กตัญญู มีเมตตา ขยันหมั่นเพียร ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ รักษาสิ่งแวดล้อม
- 2) ความรัก ความสามัคคี ความภูมิใจในชาติกำเนิด (รักชาติ รักแผ่นดินเกิด)

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
เป้าหมาย ทุกภาคส่วนผสมผสานพลังในการขับเคลื่อน กิจกรรมทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อย่างมี ทิศทางและเป็นองค์รวมในการสร้างสังคมสันติสุข กลยุทธ์ที่ 1 สร้างมิตรภาพ	1) จำนวนเครือข่ายทางวัฒนธรรม 2) มีโครงการบูรณาการในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ระหว่างเครือข่าย

พันธกิจที่ 5 สร้างคุณค่าทางสังคม และส่งเสริมมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจด้วยทุนทางวัฒนธรรม

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 2 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 นำทุนทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และคุณค่าทางสังคม

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
เป้าหมาย ทุนทางวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญใน การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และคุณค่า ทางสังคมด้วยพลังของความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วน กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบบริหารจัดการทุน ทางวัฒนธรรมของภาคีเครือข่าย	1) รายได้รวมจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และบริการทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น 2) วัฒนธรรมไทยได้รับการยอมรับในระดับ สากล

กลไกการขับเคลื่อน

· **หน่วยงานหลัก**

กระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา กรมศิลปากร กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน) หอภาพยนตร์(องค์การมหาชน) และศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)

· **หน่วยงานสนับสนุน**

สำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ) กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ราชบัณฑิตยสถาน องค์การพัฒนาเอกชน สื่อสารมวลชน มูลนิธิไทย และเครือข่ายภาคประชาชน/ภาคเอกชน

• การแปลงแผนสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติฉบับนี้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ จึงกำหนดกลไกการดำเนินงาน การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำงบประมาณการกำกับติดตามและประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนโดยกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน ดังนี้

1) การดำเนินงานเชิงรุกของกระทรวงวัฒนธรรมเป็นเจ้าภาพหลักในการประสานความร่วมมือ และบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน การประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาของแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการยอมรับ และนำไปใช้เป็นแนวทาง การดำเนินงานในการจัดทำรายละเอียด การแปลงแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำงบประมาณ วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามประเมินผล ของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2) พัฒนากลไกส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับท้องถิ่น/ชุมชน ระดับจังหวัด ระดับชาติ ระดับนานาชาติ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559)

3) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการติดตาม กำกับ ดูแล ให้การปฏิบัติตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559) เป็นไปตามมาตรฐาน และเกณฑ์ที่จัดทำไว้

4) จัดทำแผนการประเมินผลภาพรวมของการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550 – 2559) เพื่อทบทวนพิจารณาปรับปรุงแผนงานต่อเนื่อง

2.2.5 แผนยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2555-2559

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ปลุกฝังค่านิยมอันดีงามบนพื้นฐานคุณธรรม นำสังคมอยู่เย็นเป็นสุข

พันธกิจ

- 1) ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และสนองงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ให้มีการสืบทอดและพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 2) ปลุกฝังค่านิยมและส่งเสริมวิถีชีวิตที่ดีงาม
- 3) นำมิติทางวัฒนธรรมมาเพิ่มคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม

- 4) บริหารจัดการองค์ความรู้และมรดกศิลปวัฒนธรรมให้เกิดประโยชน์แก่สังคมไทยและสังคมโลก

ยุทธศาสตร์

- 1) รักษาสืบทอดวัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างมั่นคง
- 2) สร้างค่านิยม จิตสำนึก และภูมิปัญญาคนไทย
- 3) นำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- 4) การบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

- 1) เป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมให้สอดคล้องและสนองต่อการกิจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาล
- 2) เพื่อบูรณาการมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตของประชาชน
- 3) เพื่อสร้างเครือข่ายและระดมทรัพยากรในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- 4) เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม ประสานและบูรณาการการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาชน
- 5) เพื่อเสริมสร้างศักดิ์ศรี ความเสมอภาค ความสมานฉันท์ และสันติสุขแก่คนทุกกลุ่มทุกระดับ
- 6) ครอบคลุม ชุมชน ประเทศ และสังคมโลก

เป้าประสงค์

ระดับบุคคล

- 1) คนไทยมีจิตสำนึกและดำรงชีวิตตามรากฐานทางวัฒนธรรมของตนและรู้เท่าทันโลก
- 2) คนไทยทุกกลุ่มมีโอกาสร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อสร้างความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน
- 3) คนไทยโดยส่วนรวม มีคุณภาพ มีความสามารถ มีความเข้าใจในรากฐานทางวัฒนธรรมของตน และนำมาใช้ในการดำรงชีวิต
- 4) คนไทยใช้คุณธรรมนำความรู้สร้างสรรค์สังคมให้เข้มแข็งและมั่นคง

ระดับชุมชน/สังคม

- 1) สังคมมีความสมานฉันท์ ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรม

- 2) สถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน สถาบันทางศาสนา ฯลฯ มีความเข้มแข็งทำหน้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาเกิดเครือข่ายทางวัฒนธรรมที่กระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ
- 3) แต่ละท้องถิ่นสามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง

ระดับประเทศ

- 1) ประเทศไทยสามารถเผยแพร่วัฒนธรรมไทยไปทั่วโลก และใช้วัฒนธรรมเป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์หรือแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ
- 2) ประเทศไทยสามารถพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานวัฒนธรรม อยู่ร่วมในสังคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรี

นโยบายและยุทธศาสตร์ระยะยาวด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติระยะ 10 ปี และยุทธศาสตร์การพัฒนาคอนสัสม์แห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 เป็นทิศทางสำคัญสำหรับการกำหนดแผนยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม ระยะ 5 ปี และแผนบริหารราชการแผ่นดิน 4 ปีของรัฐบาล การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ดังกล่าว ต้องอาศัยข้อมูลสถิติที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับชี้สถานการณ์ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและที่มีความสำคัญและจำเป็นในการวัดผลตามเป้าหมายและตัวชี้วัดตามนโยบายได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในที่นี้เรียกว่า “สถิติทางการ” ที่อาจเป็นรายการสถิติที่มีหน่วยงานรับผิดชอบจัดเก็บอยู่แล้ว หรือมีการจัดเก็บซ้ำซ้อนตามภารกิจแต่ละหน่วยงาน หรือยังไม่มีหน่วยงานใดจัดเก็บ ดังปรากฏรายละเอียดตามผังสถิติทางการในบทต่อไป

• ทิศทางและการดำเนินงานของกระทรวงวัฒนธรรมในทศวรรษที่ 2 ตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559)⁹

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555 จึงมีมติเห็นชอบให้ใช้แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559) เป็นแผนแม่บทการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 มาตรา 11 (2) โดยกำหนดจุดเน้นประเด็นเรื่องสำคัญในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนสิ้นสุดระยะเวลาตามแผนแม่บทฯ เพื่อบรรลุประสงค์ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจน ได้แก่

• ปี 2555 “ปีแห่งการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์” ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคม คุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคอนสัสม์แห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าประสงค์เชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อีกทั้งปี 2555 เป็นปีแห่งพุทธชยันตี 2600 ปี แห่งการตรัสรู้ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

⁹ มติที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555.

• ปี 2556 **“ปีแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยนำทุนทางวัฒนธรรม มาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม”** ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 6 นำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.4 ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าประสงค์เชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และนโยบายข้อ 3.2 นโยบายสร้างรายได้

• ปี 2557 **“ปีแห่งการเตรียมความพร้อมด้านสังคมวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเป็นประชาคมอาเซียน”** ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.5 ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าประสงค์เชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน ของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และนโยบายข้อ 7.2 สร้างความสามัคคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียน

• ปี 2558 **“ปีแห่งการส่งเสริมคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรม”** ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าประสงค์เชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน ของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

• ปี 2559 **“ปีแห่งการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมวัฒนธรรมและการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ”** ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

อนึ่ง กระทรวงวัฒนธรรมได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในด้านการบูรณาการทำงานร่วมกัน และการนำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยนำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์ และบริการด้านวัฒนธรรม ท้องถิ่นให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และนำมาซึ่งรายได้สู่ชุมชน ตลอดจนให้สามารถต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศ ทั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการทำบันทึกข้อตกลงฯ ก็เพื่อพัฒนาและประชาสัมพันธ์แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีวิถีชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศให้เป็นที่ยอมรับแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ ในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลในการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว 2 ล้านล้านบาทภายในปี 2558

สำหรับปี 2556 กระทรวงวัฒนธรรมมีจุดเน้นเรื่อง **การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยนำทุนทางวัฒนธรรม มาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม**¹⁰ นั้น คำว่า “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หรือ (Creative Economy)” ประกอบด้วย 4 เสาหลักธุรกิจเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยที่นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวว่า “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ไม่ใช่แค่แปรรูป แต่หมายถึงการเติมองค์ความรู้ นวัตกรรม เข้าไปในสินค้า นำเนื้อหาหรือสิ่งที่เป็นวัตกรรม และวิถีชีวิตให้สะท้อนในสินค้า นั่นคือการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า โดยการคิดเรื่องรูปแบบของสินค้าว่าผู้บริโภคแต่ละกลุ่มต้องการสินค้าแบบไหน ในการประชุมประจำปี 2552 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “จากวิสัยทัศน์ 2570... สู่แผนฯ 11” ผู้เข้าร่วมประชุมได้เห็นพ้องกับผลการศึกษาโครงการเตรียมการจัดทำแผนฯ 11 ที่ชี้ว่า ขอบเขตของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทย ควรแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม

กลุ่มแรก ได้แก่ การสืบทอดทางมรดกและวัฒนธรรม ที่รวบรวมความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การแพทย์แผนไทย สมุนไพร สปา และอาหารไทย คำว่า “มรดกทางศิลปวัฒนธรรม” ไม่ได้หมายถึงวัตถุ แต่สามารถแสดงเรื่องราวความเป็นอยู่วิถีชีวิตคนยุคนั้นที่เราสามารถแปลงหรือถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้มาเป็นสินค้าได้ โดยมีการปรับปรุงให้เข้ากับยุคปัจจุบัน มีเรื่องราวที่มาของประวัติศาสตร์ ทั้งวัฒนธรรมการแต่งกาย เครื่องประดับที่มีลวดลาย แม้แต่เรื่องอาหารหรือสปา ก็ทำได้ ส่วนสินค้าเกษตรก็สามารถสร้างเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ด้วยการดูแลแนวโน้มของผู้บริโภคในยุคนี้ที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ จึงเลือกผลิตสินค้าปลอดสารพิษที่มั่นใจได้ว่าวัตถุดิบไม่มีการปนเปื้อน ทั้งนี้รวมไปถึงปศุสัตว์ ประมง และสมุนไพรด้วย

กลุ่มที่สอง ได้แก่ งานทักษะฝีมือ อุตสาหกรรมวัฒนธรรม ได้แก่ งานศิลปวัฒนธรรม รวมถึงงานทักษะฝีมือที่สะท้อนถึงฝีมืออันประณีตของคนไทย ตั้งแต่ ช่างไม้ ช่างแกะสลัก ช่างเซรามิค ช่างเครื่องเงิน เครื่องทอง เครื่องประดับ

กลุ่มที่สาม งานสร้างสรรค์ และการออกแบบ ทั้งแฟชั่น เครื่องประดับและผลิตภัณฑ์ สถาปัตยกรรม การโฆษณา และซอฟต์แวร์ ซึ่งอุตสาหกรรมของไทย ต้องปรับทัศนคติในการผลิตจาก “การรับจ้างผลิต” เป็น “การออกแบบ” นำความคิดสร้างสรรค์ใส่เข้าไปให้มากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าประเภทสิ่งทอ พลาสติก โดยต้องคำนึงถึงรสนิยมหรือสไตล์การดำเนินชีวิตของผู้บริโภค มีการออกแบบ วิจัยรูปแบบสินค้า ความสะดวกในการใช้ให้เข้ากับกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มที่สี่ สื่อสมัยใหม่ หรืออินเทอร์เน็ตเอน터테인먼트 และดิจิตอลคอนเทนต์เป็นห่วงโซ่ที่เหลือนของ 3 กลุ่มแรก ที่ยังสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มต่อไปได้อีก ด้วยการใช้เทคโนโลยีแปลงสินค้ามาเป็นสื่อบันเทิง

¹⁰ รายงานพิเศษ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ : พลังขับเคลื่อนใหม่ของเศรษฐกิจและสังคมไทย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สิงหาคม 2552.

หรือดิจิทัลคอนเทนต์ เพื่อให้เกิดธุรกิจ เช่น ซีดี ภาพยนตร์ ทั้งนี้ ต้องบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาปกป้องภูมิปัญญาโบราณไทยอย่างเข้มข้น รวมทั้งต้องให้เกียรติในสิทธิส่วนบุคคล นอกจากนี้ ต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยให้มากขึ้น ทั้งสถาบันการศึกษา ส่วนราชการ เอกชน แม้แต่นักวิจัยอิสระ ขณะที่สภาวิจัยแห่งชาติต้องมีการวิจัยเพื่อบอกถึงรสนิยมแนวโน้มในการบริโภคของคน

บทที่ 3

ผังสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

3.1 แนวคิดในการจัดโครงสร้างสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

การจัดโครงสร้างและผังสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พิจารณาจากข้อมูลที่เป็นต่อการประเมินและติดตามสถานการณ์การพัฒนา และการกำหนดนโยบาย และการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญของสาขาตามที่ได้นำเสนอในบทที่ 2 มีโครงสร้างสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

1. ศาสนา

1.1 บุคลากรทางศาสนา ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- นักบวชในศาสนาพุทธ
- ผู้สอนศาสนาพุทธ (กรมการศาสนา)
- ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ)
- บุคลากรในศาสนาอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์)

1.2 ศาสนสถานและศาสนิกชน ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- พุทธศาสนสถาน
- ศาสนสถานอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์ – ฮินดู ซิกข์)
- ศาสนิกชนจากการทะเบียน

1.3 การเรียนรู้และอบรมทางศาสนา ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาพุทธ
- การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาอิสลาม
- การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาคริสต์

1.4 การปฏิบัติศาสนกิจ ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- การประกอบกิจทางศาสนาของประชาชน
- การจาริกแสวงบุญ

1.5 การสนับสนุนศาสนา ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- การสนับสนุนศาสนาโดยรัฐ
- การสนับสนุนพุทธศาสนสถานโดยรัฐ
- การสนับสนุนศาสนาโดยประชาชน

2. ศิลปะ วัฒนธรรม

2.1 บุคคล/องค์กรทางศิลปะ วัฒนธรรม

2.1.1 บุคคลทางศิลปะ วัฒนธรรม ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- ศิลปินแห่งชาติ
- ศิลปินพื้นบ้าน
- ศิลปินร่วมสมัย
- บุคลากรด้านศิลปะ วัฒนธรรม
- ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม
- ผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและช่างฝีมือพื้นบ้าน
- นักเขียน/นักประพันธ์

2.1.2 องค์กรทางศิลปะ วัฒนธรรม ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- สมาคม/มูลนิธิ/ชมรมทางศิลปะ วัฒนธรรม
- เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม
- เครือข่ายมรดกศิลปะ วัฒนธรรม

2.2 สิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะ วัฒนธรรม ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ
- งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม
- บรรณานุกรมงานวิจัย
- สื่อโสตทัศน์
- เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย
- สถาบันการศึกษาที่สอนด้านศิลปะ วัฒนธรรม

2.3 สินค้าและบริการเชิงศิลปะ วัฒนธรรม ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- สถานประกอบการด้านศิลปะ วัฒนธรรม
- ผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ศิลปะ วัฒนธรรม

2.4 แหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
- พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
- โบราณสถาน/แหล่งโบราณคดี/อุทยานประวัติศาสตร์
- สถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม
- หอจดหมายเหตุแห่งชาติ / หอสมุดแห่งชาติ
- แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่น

2.5 การสนับสนุนศิลปะ วัฒนธรรม ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- งบประมาณด้านศิลปะ วัฒนธรรม
- การสนับสนุนศิลปะ วัฒนธรรม

2.6 ความเสี่ยงทางวัฒนธรรม ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- การสมรสในเด็ก
- มารดาตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร
- ค่านิยมทางเพศของเยาวชน
- พฤติกรรมของวัยรุ่น
- ร้านเกมส์และวีดีทัศน์

2.7 การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ประกอบด้วยสถิติทางการ ดังนี้

- สถานภาพทางครอบครัว
- ดัชนีครอบครัวอบอุ่น
- ลักษณะการอยู่อาศัยของเด็ก
- เครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม
- สภาวัฒนธรรมทางวัฒนธรรม (สำนักเฝ้าระวังฯ)
- สภาวัฒนธรรมทางวัฒนธรรม (สสช.)
- การใช้เวลาว่างของประชากร

3.2 ผังสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ตารางข้างล่างนี้นำเสนอโครงสร้างสถิติ ชื่อสถิติทางการ รายการสถิติทางการ (การจัดจำแนกและระดับการนำเสนอ) และหน่วยงานรับผิดชอบ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
1. ศาสนา					
1.1 บุคลากรทางศาสนา	1) นักบวชในศาสนาพุทธ	1) จำนวนพระภิกษุ สามเณร จำแนกตาม นิกาย จังหวัด	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ (พศ.)	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u> <u>หนังสือข้อมูลพื้นฐานทาง</u> <u>พระพุทธศาสนา ล่าสุดปี 56</u> http://www.onab.go.th/	
		2) จำนวนพระภิกษุ สามเณรที่ศึกษา/ จบการศึกษาหลักสูตรพระปริยัติ ธรรม ¹¹ จำแนกตามแผนก (สามัญ และ ธรรมบาลี) ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) จำนวนพระสังฆาธิการ จำแนกตาม ตำแหน่ง	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u> <u>หนังสือข้อมูลพื้นฐานทาง</u> <u>พระพุทธศาสนา ล่าสุดปี 56</u>	
		4) จำนวนพระราชาคณะ ในประเทศ และ ต่างประเทศ จำแนกตามชั้นสมณศักดิ์	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
	2) ผู้สอนศาสนาพุทธ (กรมการศาสนา)	1) จำนวนพระธรรมวิทยากร ในศูนย์ การเรียนรู้ศีลธรรม การอบรมคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	

¹¹ การศึกษาตามหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลีสันามหลวง

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
		2) จำนวนผู้สอนศาสนาพุทธที่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามสถานะผู้สอน (บรรพชิต คฤหัสถ์)	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
	3) ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ)	1) จำนวนพระเผยแผ่พระพุทธศาสนา จำแนกตามวิทยฐานะ ¹² จังหวัด อำเภอ ตำบล	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		2) จำนวนพระนักเทศน์ จำแนกตาม จังหวัด อำเภอ ตำบล	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		3) จำนวนพระธรรมทูต ¹³ จำแนกตามสาย (9 สาย) ฝ่าย(ฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติการ) วิทยฐานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		4) จำนวนพระวิปัสสนาจารย์ ¹⁴ จำแนกตาม วิทยฐานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
	4) บุคลากรในศาสนาอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์)	1) จำนวนสัปบุรุษประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามสัญชาติ จังหวัด	กรมการศาสนา	มีข้อมูลเผยแพร่ในเว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย	
		2) จำนวนผู้สอนศาสนาอิสลาม ในศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและ	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	

¹²

¹³ ภัคษุผู้ทำหน้าที่ประกาศและเผยแผ่พระศาสนาด้วยการแสดงธรรม และประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่โลก. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. <http://www.onab.go.th>.

¹⁴ พระภิกษุผู้ทำการสอนการปฏิบัติกรรมฐานตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ซึ่งต้องมีคุณสมบัติ กล่าวคือ ได้รับการคัดเลือกให้เข้ารับการอบรมโดยผู้บังคับบัญชาระดับจังหวัด และผ่านการอบรมหลักสูตรพระวิปัสสนาจารย์จากกรมการศาสนา.

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
		จริยธรรมประจำมัสยิด(คอม.) ¹⁵ จำแนกตามจังหวัด			
		3) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาคริสต์ จำแนกตามสัญชาติ	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		4) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู จำแนกตามสัญชาติ	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		5) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาซิกข์ จำแนกตามสัญชาติ	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
1.2 ศาสนสถานและศาสนิกชน	1) พุทธศาสนสถาน	1) จำนวนวัดในประเทศ จำแนกตามลักษณะวัด ¹⁶ (วัดที่ได้รับวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์) นิกาย จังหวัด	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่ รายงานข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนา ล่าสุดปี 56	
		2) จำนวนวัดในประเทศ จำแนกตามประเภทวัด ¹⁷ (พระอารามหลวง วัดราษฎร์ วัดร้าง) นิกาย จังหวัด	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่ รายงานข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนา ล่าสุดปี 56	
		3) จำนวนวัดไทยในต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่ รายงานข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนา ล่าสุดปี 56	

¹⁵ ตามระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด พ.ศ. 2551

¹⁶ วัดทั้งหมดทั่วประเทศแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา คือวัดที่มีอุโบสถเป็นที่ทำสังฆกรรม คำว่า วิสุงคามสีมา ในที่นี้หมายถึงเขตที่พระมหากษัตริย์พระราชทานแก่สงฆ์เพื่อใช้เป็นที่พักสงฆ์ ส่วนสำนักสงฆ์ คือ วัดที่ยังไม่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา จึงไม่มีอุโบสถ. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.cmi.onab.go.th/download/form/F17.doc

¹⁷ พระอารามหลวง คือวัดที่พระมหากษัตริย์ หรือพระบรมวงศานุวงศ์ เช่น สมเด็จพระบรมราชินี สมเด็จพระยุพราช ทรงสร้างหรือทรงบูรณปฏิสังขรณ์ หรือมีผู้สร้างน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นวัดหลวง และวัดที่ราษฎรสร้าง หรือบูรณปฏิสังขรณ์ และขอพระราชทานให้ทรงรับไว้เป็นพระอารามหลวง เช่น วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร วัดราชบูรณ์ ได้แก่วัดที่ประชาชนสร้าง หรือปฏิสังขรณ์ เช่น วัดประสาธน์บวรญาณาวาส วัดร้าง คือวัดที่ทรุดโทรม ไม่มีพระสงฆ์พำนักอาศัยจำพรรษา ทางราชการจะขึ้นทะเบียนไว้ ซึ่งหากบูรณะได้อาจยกเป็นวัดมีพระสงฆ์ต่อไป เช่น วัดไชยวัฒนาราม (พระนครศรีอยุธยา). สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. cmi.onab.go.th/download/form/F17.doc

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
	2)) ศาสนสถานอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์- ฮินดู ซิกข์)	1) จำนวนมัสยิดทั่วประเทศ จำแนก ตามจังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		2) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนกตามนิกาย จังหวัด	กรมการศาสนา	จัดเก็บทุกปีเฉพาะคริสต์ศาสนสถาน ที่ต้องการเงินอุดหนุน ยังไม่มี ภาพรวม	
		3) จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ จำแนกตามนิกาย จังหวัด	กรมการศาสนา	ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากไม่มีงบประมาณ	กรมการศาสนาจะ ทำแบบรายงานในปี
		4) จำนวนวัดซิกข์ จำแนกจังหวัด	กรมการศาสนา	ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากไม่มีงบประมาณ	2556 และทำใน แผนงานระบบ ติดตามงบประมาณ
	3) ศาสนิกชนจาก การทะเบียน	1) จำนวนผู้นับถือศาสนาจาก การทะเบียน จำแนกตามศาสนา เพศ จังหวัด ภาค	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน)	เป็นข้อมูลจากทะเบียนราษฎร หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ	
1.3 การเรียนรู้และอบรม ทางศาสนา	1) การเรียนรู้และอบรม ทางศาสนาพุทธ	1) จำนวนหน่วยเผยแพร่ พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ ศีลธรรม หน่วยพุทธศาสนาใน สถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์พุทธ มามกะ) จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		2) จำนวนผู้เข้ารับการอบรมในหน่วย เผยแพร่พระพุทธศาสนา จำแนกตาม จังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
		3) จำนวนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์(ศพอ.) จำแนกตามประเภท ¹⁸ จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	มีระบบฐานข้อมูลศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
		4) จำนวนผู้เรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามชั้นเรียน ห้องเรียน เพศ กลุ่มอายุ	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		5) จำนวนวัดที่จัดบรรพชาอุปสมบท พระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัด และภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		6) จำนวนผู้บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัด และภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		7) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จังหวัด รายปี	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		8) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการประกวดบรรยายธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา รายปี	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
	2) การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาอิสลาม	1) จำนวนศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด ¹⁹ ทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	

¹⁸ หมายถึง ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาเดิม และศูนย์ที่จะได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานเป็นศูนย์ต้นแบบในอนาคต

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
		2) จำนวนผู้เรียนศาสนาอิสลามและจริยธรรมในศูนย์อบรม จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ เขตการปกครอง	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
	3) การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาคริสต์	1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	ยังไม่มีข้อมูลต้องรวบรวมข้อมูลจากเครือข่ายองค์กรทางศาสนาคริสต์ที่กรมการศาสนารับรองมี 5 องค์กร คือ <u>กำลังเริ่มการจัดเก็บข้อมูล</u> 1) สภาประมุขแห่งบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย 2) สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย 3) มุลนิธิคริสตจักรเซเวนเดย์แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย <u>ยังไม่ได้จัดทำข้อมูล</u> 4) สภาคริสตจักรในประเทศไทย 5) สหคริสตจักรแบปติสต์ในประเทศไทย	http://www.idmt.org/index.php?lay=show&ac=article&Id=539406416&Ntype=16
		2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด	กรมการศาสนา	ยังไม่มีข้อมูล กรมการศาสนาประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	

¹⁹ “ศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด” หมายความว่า สถานที่ที่มีสภียจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นสถานที่ให้การศึกษาและอบรมจริยธรรมอิสลาม ตลอดจนการจัดกิจกรรมด้านศาสนาและประเพณีที่ไม่ขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม มีชื่อย่อว่า “ศอม.”

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
1.4 การปฏิบัติศาสนกิจ	1) การประกอบกิจทางศาสนาของประชาชน	1) จำนวนและร้อยละของพุทธศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไปจำแนกตามการประกอบกิจทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม)	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่จัดทำทุก 3 ปี	
		2) จำนวนและร้อยละของมุสลิม* อายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม)	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่จัดทำทุก 3 ปี	*สสช.เปลี่ยนจากคำว่าอิสลามิกชนเป็นมุสลิม
		3) จำนวนและร้อยละของคริสต์ศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม)	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่จัดทำทุก 3 ปี	
	3) การจาริกแสวงบุญ ²⁰	1) จำนวนพระสงฆ์ที่เดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆนียสถาน 4 ตำบล จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		2) จำนวนพุทธบริษัทที่เข้าร่วมโครงการเดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆนียสถาน 4 ตำบล จำแนกตาม เพศ	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
		3) จำนวนผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ที่มักกะฮ์ จำแนกตามเพศ จังหวัด	กรมการศาสนา	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย

²⁰ “การจาริกแสวงบุญ” คือ การเดินทางหรือการแสวงหาสิ่งที่มีความสำคัญทางจิตวิญญาณต่อจิตใจ บางครั้งก็จะเป็นการเดินทางไปยังศาสนสถานที่มีความสำคัญต่อความเชื่อหรือความศรัทธาของผู้คน สมาชิกของศาสนาหลักของโลกมักจะร่วมในการเดินทางไปแสวงบุญ ผู้ที่เดินทางไปทำการจาริกแสวงบุญเรียกว่านักแสวงบุญ (<http://th.wikipedia.org/การจาริกแสวงบุญ>)

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
1.5 การสนับสนุนศาสนา	1) การสนับสนุนศาสนา โดยรัฐ	1) จำนวนศาสนสถานโครงการลาน ธรรมทานวิถีไทยที่ได้รับเงินอุดหนุนใน การจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนก ตามศาสนา จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	เดิมชื่อโครงการ ลานบุญ ลาน ปัญญา
		2) จำนวนศาสนสถานที่ได้รับเงิน อุดหนุนในการบูรณะซ่อมแซม ศาสน สถาน (ศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์- ฮินดูและซิกข์) จำแนกตามภาค จังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		3) จำนวนสถาบันทางศาสนาที่ได้รับ เงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมทาง ศาสนา จำแนกตามศาสนาที่กรมการ ศาสนารับรอง (5 ศาสนา) จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	ข้อมูลทะเบียนรายปี
		4) จำนวนคณะกรรมการอิสลามประจำ จังหวัด ที่ได้รับเงินสนับสนุนในการ ดำเนินงานทางศาสนา จำแนกตาม จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	ข้อมูลทะเบียนรายปี
		5) จำนวนผู้ประกอบการอัญมณีที่ทำ สัญญาเงินยืมกองทุนสำหรับผู้เดินทาง ไปประกอบพิธีฮัจย์ จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	ข้อมูลทะเบียนรายปี
	2) การสนับสนุนพุทธ ศาสนสถานโดยรัฐ	1) จำนวนพุทธศาสนสถานที่ได้รับ การบูรณะซ่อมแซม	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
	3) การสนับสนุนศาสนา โดยประชาชน	1) จำนวนผู้บริจาคเพื่อศาสนา จำแนก ตามศาสนา ประเภท ²¹ เพศ จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	เดิมมีข้อมูลจากการสำรวจการเข้า ร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2548 ของ สสช. ต่อมาไม่มีการ ถามคำถามนี้	
		2) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา จำแนก ตามศาสนา ประเภท เพศ จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	เดิมมีข้อมูลจากการสำรวจการเข้า ร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2548 ของ สสช. ต่อมาไม่มีการ ถามคำถามนี้	
2. ศิลปะ วัฒนธรรม 2.1 บุคคล / องค์การทาง ศิลปะ วัฒนธรรม					
2.1.1 บุคคลทาง ศิลปะ วัฒนธรรม	1) ศิลปินแห่งชาติ	1) จำนวนศิลปินแห่งชาติ จำแนกตาม เพศ สาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.)	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u> จัดเก็บทุกปี พ.ศ. 2529 - 2554	
	2) ศิลปินพื้นบ้าน	1) จำนวนคณะแสดงพื้นบ้าน ²² จำแนก ตามสาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u> จัดเก็บทุกจังหวัดโดยขอความ ร่วมมือจากสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด หรือสภาวัฒนธรรม จังหวัด มีรายงานแล้ว 62 จังหวัด	
		2) จำนวนศิลปินการแสดงพื้นบ้าน จำแนกตามสาขา เพศ จังหวัด			
	3) ศิลปินร่วมสมัย	1) จำนวนศิลปินร่วมสมัย จำแนกตาม เพศ สาขา ประเภทรางวัล	สำนักงานศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัย (สศร.)	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	รวมศิลปินที่ได้ รางวัลศิลปาธรแล้ว
		2) จำนวนเยาวชนต้นแบบศิลปะร่วม สมัย จำแนกตามสาขา	สำนักงานศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัย	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	

²¹ ตัวอย่างเช่น เพื่อสะเดาะเคราะห์ การศึกษาของสงฆ์ คำสาธยายปโศก เป็นต้น

²² ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน แบ่งเป็น 2 หมวด คือ สาขาดนตรีและสาขาการแสดง

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
	4) บุคลากรด้านศิลปวัฒนธรรม	1) จำนวนบุคลากรด้านมรดกทางศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด ด้าน	กรมศิลปากร	มีฐานข้อมูลรายบุคคลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ และปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย	
		2) จำนวนช่างด้านศิลปวัฒนธรรมของรัฐ จำแนกตามประเภท ²³ เพศ	กรมศิลปากร	ปัจจุบันมีเฉพาะข้อมูลจำนวนช่างสิบหมู่ จำแนกตามประเภท ²⁴ ส่วนช่างประติมากรรม และช่างจิตรกรรม ยังไม่มีข้อมูล	
	5) ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามสาขา และสถาบัน	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (สปป.)	- มีหลายหน่วยงานจัดเก็บข้อมูล - ในส่วนของสปป.จะมีโครงการวิจัยความต้องการและจำนวนที่ผลิตได้ และการสร้างเครือข่ายครูผู้สอนทั่วประเทศ จะนำเสนอข้อมูลได้ภายในปี 2557 เป็นต้นไป	สปป.รับเป็นเจ้าภาพรวบรวมข้อมูลในภาพรวม
	6) ผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและช่างฝีมือพื้นบ้าน	1) จำนวนครูผู้มีภูมิปัญญาไทย จำแนกตามด้าน ²⁵ ภาค จังหวัด	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)	- สวธ.เคยจัดเก็บครั้งเดียว ปี 2553 เฉพาะ 5 จังหวัดชายแดนใต้ เนื่องจากขาดงบประมาณ - สกศ.มีการจัดเก็บข้อมูลครูภูมิปัญญาไทย 9 ด้าน	หน่วยงานไม่อยู่ในอนุกรรมการฯ

²³ ช่างด้านศิลปวัฒนธรรมของรัฐในสังกัดกรมศิลปากร ประกอบด้วย ช่างสิบหมู่ ช่างประติมากรรม และช่างจิตรกรรม

²⁴ ช่างสิบหมู่ ได้แก่ 1. ช่างเขียน 2. ช่างปั้น 3. ช่างแกะ 4. ช่างสลัก 5. ช่างหล่อ 6. ช่างกลึง 7. ช่างหุ่น 8. ช่างรัก 9. ช่างบุ 10. ช่างปูน

²⁵ ภูมิปัญญาไทย 9 ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษา และวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี และด้านโภชนาการ. [<http://www.thaiwisdom.org/teachers/association>]

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
		2) จำนวนช่างฝีมือพื้นบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u> รวบรวมข้อมูลจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	
	7) นักเขียน/นักประพันธ์	1) จำนวนนักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย http://www.thaiwritersassociation.org/
2.1.2 องค์การทาง ศิลปะ วัฒนธรรม	1) สมาคม/มูลนิธิ/ชมรม ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสมาคม/มูลนิธิ/ชมรม จำแนก ตามจังหวัด	สำนักงานปลัดกระทรวง วัฒนธรรม (ศูนย์เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร)	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
	2) เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) จำแนก ตามสาขา จังหวัด	สำนักงานปลัดกระทรวง วัฒนธรรม (สถาบัน พัฒนาการมี ส่วนร่วมและบุคลากรทาง วัฒนธรรม)	มีหลายหน่วยงานจัดเก็บข้อมูล - สถาบันพัฒนาการมี ส่วนร่วมฯ สป.วธ. รับเป็นผู้ ประสานรวบรวมจากหน่วยงาน ต่างๆ เช่น สปศ.สวธ. เพราะมี MOU เก็บข้อมูลภาพรวม เครือข่ายที่ชัดเจนเพราะเครือข่าย มีจำนวนมาก หลายระดับ - กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมีข้อมูล เครือข่ายวิทยุชุมชน มีแบบทั้ง องค์กร และบุคคล ระดับจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อยู่ในการ กำกับดูแลของสถาบันราชภัฏใน จังหวัด สภาวัฒนธรรมกรุงเทพฯ กทม.(เขตและแขวง) และสภา	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
				วัฒนธรรมจังหวัดอำเภอ ตำบล	
	3) เครือข่ายมรดกศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายพระสังฆาธิการ จำแนกตามสำนักศิลปากร(15 สำนัก) จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	มีฐานข้อมูลที่ยังไม่ได้ประมวลผล เป็นข้อมูลสถิติ ยังไม่มีการข้อมูล ปรับปรุงทันสมัย	
		2) จำนวนอาสาสมัครท้องถิ่นในการ ดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อสมศ.) จำแนกตามเพศ จังหวัด	กรมศิลปากร	มีฐานข้อมูลที่ยังไม่ได้ประมวลผล เป็นข้อมูลสถิติ ยังไม่มีการข้อมูล ปรับปรุงทันสมัย	
	4) สถาบันการศึกษาที่ สอนด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถาบันการศึกษาที่สอนด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามสังกัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูลควรตกลงหา หน่วยงานประสานรวบรวม การจัดเก็บ	
2.2 สิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) โบราณวัตถุและ ศิลปวัตถุ ²⁶	1) จำนวนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่ ครอบครองโดยวัดและเอกชน จำแนก ตามจังหวัด	กรมศิลปากร	มีฐานข้อมูลที่ยังไม่ได้ประมวลผล เป็นข้อมูลสถิติ ยังไม่มีการข้อมูล ปรับปรุงทันสมัย	
	2) งานวิจัยและงาน สร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตาม หัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	- มีหลายหน่วยงานผลิตผลงาน วิจัย (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ / ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร/ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)/ สวธ.) ยังไม่มีหน่วยงานหลัก รวบรวมสถิติภาพรวม - สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จะส่ง ข้อมูลจำนวนงานวิจัย/งาน สร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	งานวิจัยทาง วัฒนธรรมมีสอง ประเภท กลุ่มทั่วไป และกลุ่มให้ทุน เฉพาะ - งานสร้างสรรค์เป็น งานที่ศิลปินทำขึ้น มาแล้วไปจด ลิขสิทธิ์

²⁶ ศิลปวัตถุ หมายถึง “วัตถุอันเป็นผลงานสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ที่ประกอบด้วยศิลปะลักษณะ เช่น ภาพเขียน รูปปั้น เครื่องลายคราม เครื่องถม; (กฎ) น. สิ่งที่ทำด้วยฝีมืออย่างประณีตและมีคุณค่าสูงในทางศิลปะ”.
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2552.

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
				ของหน่วยงาน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นำเสนอได้ภายใน มี.ค.56 - ศูนย์คุณธรรม มีข้อมูลเฉพาะของหน่วยงาน	
		2) จำนวนผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรมที่มีการจดสิทธิบัตร/ อนุสิทธิบัตร	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (สบศ.)	ยังไม่มีข้อมูลภาพรวม -สบศ.มีข้อมูลนำเสนอได้ในปี 2556 และรับประสานรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานในกระทรวงวัฒนธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตัวชี้วัดแผนแม่บทวัฒนธรรมฯ
	3) บรรณานุกรมงานวิจัย	1) จำนวนข้อมูลบรรณานุกรมงานวิจัย	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
	4) สื่อโสตทัศน์	1) จำนวนรายการวิทยุกระจายเสียง และรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	กสทช.	ปัจจุบันมีเฉพาะข้อมูลของกรมประชาสัมพันธ์ ยังไม่มีข้อมูลภาพรวม	
	5) เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย	1) จำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย จำแนกตามจังหวัด	สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดส่งข้อมูลเข้าระบบศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม มีข้อมูลรายวัน รายเดือนและรายปี มีการจัดทำเป็นหมวดหมู่ ยังไม่ได้จัดทำเป็นข้อมูลสถิติ	http://m-culture.in.th/stat
2.3 สินค้าและบริการเชิงศิลปะ วัฒนธรรม	1) สถานประกอบการ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถานประกอบการ ภายใต้ พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551	สวธ.	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนสถานประกอบการและมูลค่าอุตสาหกรรมวัฒนธรรม	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
	2) ผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ศิลปะวัฒนธรรม	1) จำนวนสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหมวดหมู่ประเภทสินค้า	กรมการพัฒนาชุมชน	ข้อมูลยังไม่มีการจัดจำแนกหมวดหมู่และจัดทำเป็นข้อมูลสถิติ	หน่วยงานไม่อยู่ในอนุกรรมการฯ
2.4 แหล่งเรียนรู้ทางศิลปะวัฒนธรรม	1) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	1) จำนวนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้ใช้-เข้าชม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง ประเภทผู้ใช้-ผู้ชม ²⁷ เพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
	2) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	1) จำนวนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ดำเนินการ โดยองค์กรชุมชนหรือเอกชน จำแนกตามเนื้อหาที่จัดแสดง การบริหารจัดการ ภาค และจังหวัด	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ที่ดำเนินการโดยองค์กรชุมชนหรือเอกชน	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	ไม่มีการจัดเก็บจริงเนื่องจากขาดคนดูแลงานทะเบียนของท้องถิ่น บางแห่งมีผู้ใช้บริการน้อยมาก จัดเก็บได้ประมาณ 20%	
	3) โบราณสถาน/แหล่งโบราณคดี/อุทยานประวัติศาสตร์	1) จำนวนโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการโบราณสถาน/อุทยานประวัติศาสตร์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนกตามเพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	

²⁷ ได้แก่ ชาวต่างประเทศ ชาวไทย พระภิกษุสามเณร นักเรียนนักศึกษา แยกทางราชการ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
		3) แหล่งโบราณคดีที่ได้รับความนิยม จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
	4) สถานที่จัดแสดงงาน ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถานที่จัดแสดงงานทาง ศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตาม ประเภท ²⁸ จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	มีหลายหน่วยงานจัดแสดงงาน ศิลปะ วัฒนธรรม ได้แก่ สวธ. / กรมศิลปากร /หอภาพยนตร์/ อปท.สถาบันการศึกษา/เอกชน ยังไม่มีหน่วยงานหลักรวบรวม สถิติภาพรวม • สวธ.ดูแลหออัครศิลปิน ปัจจุบัน ไม่ได้ดูแลหอวัฒนธรรมนิทัศน์ (แต่มีข้อมูลเดิม) ปัจจุบัน หน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล • กรมศิลปากรดูแลหอศิลป์ ภายใต้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ • หอศิลป์/หอศิลปกรรม/หอ ศิลปวัฒนธรรมอื่นๆ เช่น หอ ศิลป์ในมหาวิทยาลัย บางแห่ง ใช้คำว่า หอศิลปกรรมได้แก่ หอศิลปวัฒนธรรม กทม. หอ ศิลป์ของเอกชน เช่น หอศิลป์ พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กทม. หอ ศิลป์ร่วมสมัยอาร์เดล ฯลฯ	

²⁸ ได้แก่ หออัครศิลปิน หอศิลป์ โรงละคร ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอภาพยนตร์

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
				<p>(http://travel.kapook.com/view40151.html)</p> <ul style="list-style-type: none"> • หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ดูแลพิพิธภัณฑ์ ภาพยนตร์ และโรงภาพยนตร์ ศรีศัลยา หอศิลป์กรุงเทพ • โรงละคร (โรงมหรสพ) มีหลายสังกัด ทั้งของรัฐ เอกชน มูลนิธิ; โรงละครของรัฐ; <ul style="list-style-type: none"> - สังกัดกรมศิลปากรมีโรงละครแห่งชาติ 3 แห่ง กทม. สุพรรณฯ และ นครราชสีมา - กรมส่งเสริมวัฒนธรรมดูแล ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย - โรงละครวังหน้า-สบศ. โรงละครของมูลนิธิ ภาคเอกชน; <ul style="list-style-type: none"> - โรงละครศาลาเฉลิมกรุง- มูลนิธิศาลาเฉลิมกรุง กทม. เป็นผู้ดูแล - โรงละครอักษรา - เมืองไทยรัชดาลัยเทียเตอร์ - สยามนิรมิต - ภัทรวดีเทียเตอร์ - โรงละครมรดกใหม่ 	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
				- โรงละครกรุงเทพ - โรงละครกาดสวนแก้ว	
		2) จำนวนผู้ให้บริการ การจัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามประเภทผู้ให้บริการและประเภทสถานที่จัดแสดง	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล ควรตกลงหาหน่วยงานประสานเก็บรวบรวมข้อมูล	
		3) จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม ²⁹	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูลภาพรวม	
	5) หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ³⁰ / หอสมุดแห่งชาติ	1) จำนวนหอสมุดแห่งชาติ/ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้ให้บริการหอสมุดแห่งชาติ/ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนกตามเพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
	6) แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่น	1) จำนวนแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่น ภายใต้โครงการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช จำแนกตามจังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.)	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
2.5 การสนับสนุนศิลปะ วัฒนธรรม	1) งบประมาณด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) งบประมาณด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหน่วยงาน	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล	

²⁹ ได้แก่ ทศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ วรรณกรรม ศิลปการแสดง และ ศิลปประยุกต์

³⁰ หอจดหมายเหตุ (อังกฤษ: archive) หมายถึง บันทึก หรือรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ช่วงเวลาหนึ่งๆ โดยผู้บันทึกอาจเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลทั่วไปก็ได้. พจนานุกรมเสรีออนไลน์ <http://www.wiki.org>

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
	2) การสนับสนุนศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเงินบูรณะซ่อมแซมแหล่ง เรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม และ โบราณสถาน จำแนกตามประเภทแหล่ง เรียนรู้	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u>	
2.6 ความเสี่ยงทาง วัฒนธรรม	1) การสมรสในเด็ก	1) ร้อยละของสตรีอายุ 20 - 49 ปีที่ สมรสหรืออยู่กินกับชายก่อนอายุ 18 ปี	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสถานการณ์เด็กและ สตรีในประเทศไทย โดยการ ใช้พหุดัชนีแบบจัดกลุ่ม (MICS))	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u> ล่าสุดปี 2548-2549	อยู่ในสาขาหญิงและ ชาย
	2) มารดาตั้งครรภ์ก่อนวัย อันควร	1) จำนวนแม่อายุ 15-19 ปีที่คลอดบุตร	กรมอนามัย		อยู่ในสาขาสุภาพ
		2) จำนวนแม่อายุน้อยกว่า 20 ปีที่ คลอดบุตร	กรมอนามัย		อยู่ในสาขาสุภาพ
	3) ค่านิยมทางเพศของ เยาวชน	1) จำนวนและร้อยละของวัยรุ่นอายุ 15- 24 ปี จำแนกตามการเคยมีเพศสัมพันธ์ เพศ กลุ่มอายุ ระดับการศึกษาสูงสุดที่ สำเร็จ เขตการปกครอง และภาค ทัว ราชอาณาจักร	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจอนามัยการเจริญ พันธ์)	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u> ล่าสุดปี 2552	
	4) พฤติกรรมของวัยรุ่น	1) จำนวนและร้อยละเด็กวัยรุ่น อายุ 13-24 ปี จำแนกตามกลุ่มอายุ ประเภท พฤติกรรมของวัยรุ่นที่ทำประจำ (เที่ยว เทร่ /นอนดึกตื่นสาย /เล่นการพนัน ดู สลอต หว่ย บอล /เที่ยวกลางคืน/ เล่น เกมส์คอมพิวเตอร์ /สื่อสารทาง อินเทอร์เน็ต (twitter,facebook/	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสภาวะทางสังคม วัฒนธรรม และสุขภาพจิต)	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u> ล่าสุดปี 2551	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
		webboard) /อ่านหนังสือ /ทำงานบ้าน ช่วยเหลือกิจการของครอบครัว /เล่น กีฬา /เล่นดนตรี ร้องเพลง /เข้าร่วม กิจกรรมทางสังคม เสริมสร้างความรู้) เขตการปกครองและภาค			
	5) ร้านเกมและวีดิทัศน์	1) จำนวนร้านเกมและวีดิทัศน์ตาม พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ.และ สวธ.	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	
	-	2) จำนวนร้านเกมสีขาว จำแนกตาม จังหวัด	สป.วธ.และ สวธ.	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	
	-	3) จำนวนร้านเกมและวีดิทัศน์ที่กระทำ ผิดและถูกลงโทษทั้งทางอาญาและ ปกครอง จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ.และ สวธ.	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	
2.7 การเฝ้าระวังทาง วัฒนธรรม	1) สถานภาพทาง ครอบครัว	จำนวนการจดทะเบียนครอบครัวจาก การทะเบียน (สมรส หย่า รับรองบุตร รับบุตรบุญธรรม เลิกรับบุตรฯ ฐานะ ของภริยา ฐานะแห่งครอบครัว) จำแนก รายจังหวัด	กรมการปกครอง (สำนัก บริหารการทะเบียน)		อยู่ในสาขา ประชากรศาสตร์ฯ
	2) ดัชนีครอบครัวอบอุ่น	ดัชนีครอบครัวอบอุ่น	สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่	
	3) ลักษณะการอยู่อาศัย ของเด็ก	จำนวนเด็กอายุ 0 – 17 ปี จำแนกตาม การอยู่อาศัยกับพ่อแม่/ไม่ได้อยู่กับพ่อ แม่/ภาวะกำพร้า จำแนก ตาม อายุ เพศ เขตการปกครอง และจังหวัด	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสถานการณ์เด็กและ สตรีในประเทศไทย โดยการ ใช้พหุดัชนีแบบจัดกลุ่ม		อยู่ในสาขา สวัสดิการสังคม

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
			(MICS))		
	4) เครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำแนกตามประเภทเครือข่าย จังหวัด	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม (สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม)	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่	
		2) จำนวนศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม รวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่	
		3) จำนวนการรับแจ้งจากเครือข่ายเฝ้าระวัง จำแนกตามประเด็นทางวัฒนธรรม	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่ รวบรวมข้อมูลจากสายด่วน 1765 ศูนย์ปฏิบัติการสือปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ จัดเก็บมาแล้ว 2 ปี	
	5) สภาวะการณ์ทางวัฒนธรรม (สำนักเฝ้าระวังฯ)	1) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีครอบครัว จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	2) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	3) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีศาสนา จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	4) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และจิตสาธารณะ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	5) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการอ่อนน้อม ถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ และสัมมาคารวะ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	6) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
	-		สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	8) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการรักษาสงวนตัว และการแต่งกายถูกกาลเทศะ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	9) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับความกตัญญู รู้คุณ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	10) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเคารพ กฎหมาย และกฎระเบียบในสังคม จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	11) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเคารพ สิทธิเสรีภาพของผู้อื่น จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	12) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเทิดทูน สถาบันพระมหากษัตริย์ จำแนกตาม จังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	-	13) ดัชนีข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดในมิติ วัฒนธรรม จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	
	6) สภาวะการณ์ทาง วัฒนธรรม (สสช.)	1) จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามความถี่ ประเภทคุณธรรม-จริยธรรม ³¹ และภาค	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสภาวะทางสังคม และวัฒนธรรม)	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่ ล่าสุดปี 2554	
		2) จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 13	สำนักงานสถิติแห่งชาติ	มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่	

³¹ ประเภทคุณธรรม-จริยธรรม ได้แก่ ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม้ไม่ใช่ญาติ ตอบแทนผู้มีพระคุณหรือช่วยเหลือเรา ยอมรับผิดและขอโทษในความผิดที่ทำหรือมีส่วนรับผิดชอบ ให้โอกาสผู้อื่นก่อนตัวคุณเอง ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจต่อผู้ที่สำนึกผิด แชงคิว ทั้งขณะในที่สาธารณะ ฝ่าฝืนความรู้เพิ่มเติม ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย เก็บออมเงิน

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	หมายเหตุ
		ปีขึ้นไป จำแนกตามการยอมรับพฤติกรรมทางสังคม ³² เขตการปกครอง และภาค	(สำรวจสถานะทางสังคมและวัฒนธรรม)	ล่าสุดปี 2554	
	7) การใช้เวลาว่างของประชากร	1) ลักษณะการใช้เวลาว่างทำกิจกรรมหลักของประชากร อายุ 10 ปีขึ้นไป (เวลาเฉลี่ยต่อวัน) จำแนกตามกิจกรรม เพศ เขตการปกครอง และภาค	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจการใช้เวลาของประชากร)	<u>มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่</u> ล่าสุดปี 2552	

³² พฤติกรรมทางสังคม ได้แก่ พูดภาษาไทยคำฝรั่งคำ ใส่เสื้อสายเดี่ยว เกะออก เปิดหน้าต่าง นุ่งกางเกงเอวต่ำ/ขาสั้นมาก แสดงพฤติกรรมไม่สุภาพในที่สาธารณะ แสดงออกทางเพศอย่างเปิดเผย ชายมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน หญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ชายหญิงอยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน ผู้ชายทำตัวเป็นผู้หญิง/ผู้หญิงทำตัวเป็นผู้ชาย ชายรักร่วมเพศ หญิงรักร่วมเพศ ชายหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 15 ปี

บทที่ 4

สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

บทนี้นำเสนอสถิติเฉพาะส่วนที่ควรพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยนำเสนอสถานการณ์ปัจจุบันของสถิติดังกล่าว แนวทางการพัฒนา และแผนปฏิบัติการพัฒนาสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พ.ศ. 2555-2558

ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาสถิติทางการจำเป็นต้องทราบถึงสถานการณ์ของสถิติทางการในปัจจุบัน ซึ่งพิจารณาโดยสังเขปได้สองด้าน คือ ด้านการผลิตสถิติทางการ และด้านความพร้อมของหน่วยสถิติ

ด้านการผลิตสถิติทางการ จะพิจารณาถึงสถานการณ์และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการเพื่อให้มีสถิติทางการที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเผยแพร่อย่างสม่ำเสมอ

- การบริหารจัดการ - รายการสถิติที่มีการจัดเก็บโดยหน่วยงานที่ไม่ได้อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ

- การผลิต/จัดทำสถิติ - รายการสถิติที่ยังไม่มีผู้รับผิดชอบจัดทำ หรือ เรื่องเดียวกันที่มีผู้รับผิดชอบจัดทำมากกว่า 1 หน่วยงาน เป็นต้น หรือรายการสถิติยังไม่ครอบคลุม ไม่ถูกต้องแม่นยำ จำเป็นต้องพัฒนาวิธีการจัดทำให้ถูกต้องตามมาตรฐานสากล หรือรายการสถิติยังไม่ได้จำแนกมิติต่างๆ ที่จำเป็นต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น จำแนกเพศ จำแนกกลุ่มอายุ หรือรายการสถิติยังไม่ได้นำเสนอในระดับที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ เช่น นำเสนอระดับจังหวัด หรือรายการสถิติยังไม่ได้มีการประมวลผลอย่างสม่ำเสมอ ยังขาดช่องทางการเผยแพร่ หรือเผยแพร่ไม่สม่ำเสมอ ล้าช้า เป็นต้น

ด้านความพร้อมของหน่วยสถิติ หน่วยสถิติ หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบสถิติทางการของหน่วยงาน โดยอาจเป็นหน่วยที่ผลิตข้อมูลสถิติเองหรือรวบรวมข้อมูลจากภายในหน่วยงานหรือนำข้อมูลของหน่วยงานอื่นมาประมวลผลเป็นสถิติ สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาหน่วยสถิติสามารถพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

- บุคลากร เช่น การมีจำนวนบุคลากรจำกัด บุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอ เป็นต้น

- เครื่องมือในการผลิต/จัดทำสถิติหรือการเผยแพร่ เช่น ซอฟต์แวร์ในการประมวลผลคอมพิวเตอร์ ระบบต่างๆ เป็นต้น

- ทรัพยากรสนับสนุน เช่น งบประมาณ นโยบาย การอบรม การจัดจ้างหน่วยงานภายนอก เป็นต้น

4.1 สรุปสถานการณ์และแนวทางการพัฒนาการผลิตสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานแกนหลักของสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ที่ผลิตสถิติจากการทะเบียน โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) เป็นหน่วยงานที่ผลิตสถิติที่เกี่ยวข้องจากการสำรวจ ผลการประชุมคณะอนุกรรมการสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พบว่าสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมมีทั้งสิ้น 53 รายการ จำแนกเป็นรายการสถิติทางการจำนวน 117 รายการ อยู่ในหมวด 1) ศาสนา 49 รายการ และหมวด 2) ศิลปะ วัฒนธรรม 68 รายการ

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์สถานการณ์สถิติทางการ พบว่า มีรายการสถิติทางการที่มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่จำนวน 40 รายการ รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาให้สมบูรณ์เพิ่มเติมมีจำนวน 72 รายการ รายการสถิติทางการที่อยู่ในสาขาอื่น 5 รายการ ดังรายละเอียดข้างล่างนี้ และตารางสรุปที่ 4.1

4.1.1 รายการสถิติทางการที่มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่ จำนวน 40 รายการ ซึ่งต้องมีการประสานหน่วยงานรับผิดชอบนำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ และประเมินคุณภาพข้อมูลสถิติในระยะต่อไปได้แก่

- 1) จำนวนพระภิกษุ สามเณร จำแนกตามนิกาย จังหวัด (พศ.)
- 2) จำนวนพระภิกษุ สามเณรที่ศึกษา/จบการศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรม จำแนกตามแผนก (สามัญ และ ธรรมบาลี) ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค (พศ.)
- 3) จำนวนพระสังฆาธิการ จำแนกตามตำแหน่ง (พศ.)
- 4) จำนวนพระราชคณะ ในประเทศ และต่างประเทศ จำแนกตามชั้นสมณศักดิ์ (พศ.)
- 5) จำนวนพระธรรมวิทยากร ในศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรม การอบรมคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา (กรมการศาสนา)
- 6) จำนวนวัดในประเทศ จำแนกตามการได้รับวิสุงคามสีมา (วัดที่ได้รับวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์) นิกาย จังหวัด และภาค (พศ.)
- 7) จำนวนวัดในประเทศ จำแนกตาม ประเภทวัด (พระอารามหลวง วัดราษฎร์ วัดร้าง) นิกาย จังหวัด และภาค (พศ.)
- 8) จำนวนวัดไทยในต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ (พศ.)
- 9) จำนวนและร้อยละของพุทธศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง (สสช.)
- 10) จำนวนและร้อยละของมุสลิม อายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง (สสช.)
- 11) จำนวนและร้อยละของคริสต์ศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง (สสช.)
- 12) จำนวนผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ที่มักกะฮ์ จำแนกตามเพศ จังหวัด (กรมการศาสนา)
- 13) จำนวนพุทธศาสนสถานที่ได้รับการบูรณะซ่อมแซม (พศ.)
- 14) จำนวนศิลปินแห่งชาติ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด (สวธ.)
- 15) จำนวนคณะแสดงพื้นบ้าน จำแนกตามสาขา จังหวัด (สวธ.)
- 16) จำนวนศิลปินการแสดงพื้นบ้าน จำแนกตามสาขา เพศ จังหวัด (สวธ.)

- 17) จำนวนศิลปินร่วมสมัย จำแนกตามเพศ สาขา ประเภทรางวัล (สศร.)
- 18) จำนวนเยาวชนต้นแบบศิลปะร่วมสมัย จำแนกตามสาขา (สศร.)
- 19) จำนวนช่างฝีมือพื้นบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด (สวธ.)
- 20) จำนวนสมาคม/มูลนิธิ/ชมรม จำแนกตามจังหวัด (สป.วธ.)
- 21) จำนวนข้อมูลบรรณานุกรมงานวิจัย (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร)
- 22) จำนวนสถานประกอบการ ภายใต้ พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 (สวธ.)
- 23) จำนวนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตามจังหวัด (กรมศิลปากร)
- 24) จำนวนผู้ใช้-เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง ประเภทผู้ใช้-ผู้ชม เพศ (กรมศิลปากร)
- 25) จำนวนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ดำเนินการ โดยองค์กรชุมชนหรือเอกชน จำแนกตามเนื้อหาที่จัดแสดง การบริหารจัดการ ภาค และจังหวัด (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร)
- 26) จำนวนโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ จำแนกตามจังหวัด (กรมศิลปากร)
- 27) จำนวนผู้ใช้บริการโบราณสถาน/อุทยานประวัติศาสตร์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนกตามเพศ (กรมศิลปากร)
- 28) แหล่งโบราณคดีที่ได้รับความนิยม จำแนกตามจังหวัด (กรมศิลปากร)
- 29) จำนวนหอสมุดแห่งชาติ/หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (กรมศิลปากร)
- 30) จำนวนผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ/ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนกตามเพศ (กรมศิลปากร)
- 31) จำนวนแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่นภายใต้โครงการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช จำแนกตามจังหวัด (สวธ.)
- 32) จำนวนเงินบูรณะซ่อมแซมแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม และโบราณสถาน จำแนกตามประเภทแหล่งเรียนรู้ (กรมศิลปากร)
- 33) จำนวนและร้อยละของวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี จำแนกตามการเคยมีเพศสัมพันธ์ สถานภาพสมรส เพศ กลุ่มอายุ ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ เขตการปกครอง และภาค ทวีราชอาณาจักร (สสช.)
- 34) จำนวนและร้อยละเด็กวัยรุ่น อายุ 13-24 ปี จำแนกตามกลุ่มอายุ ประเภทพฤติกรรม ของวัยรุ่นที่ทำประจำ(เที่ยวเตร่ /นอนดึกตื่นสาย /เล่นการพนัน ตู้อลอต หวย บอล /เที่ยวกลางคืน/ เล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ /สื่อสารทางอินเทอร์เน็ต (twitter,facebook/webboard) /อ่านหนังสือ /ทำงานบ้าน ช่วยเหลือกิจการของครอบครัว /เล่นกีฬา /เล่นดนตรี ร้องเพลง /เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เสริมสร้างความรู้) เขตการปกครอง และภาค (สสช.)
- 35) ดัชนีครอบครัวอบอุ่น (สศช.)
- 36) จำนวนเด็กอายุ 0 – 17 ปี จำแนกตามการอยู่อาศัยกับพ่อแม่/ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่/ภาวะกำพร้า จำแนก ตาม อายุ เพศ เขตการปกครอง และจังหวัด (สสช.)

- 37) จำนวนเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำแนกตามประเภทเครือข่าย จังหวัด (สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม))
- 38) จำนวนศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ (สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม))
- 39) จำนวนการรับแจ้งจากเครือข่ายเฝ้าระวัง จำแนกตามประเด็นทางวัฒนธรรม (สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม))
- 40) ลักษณะการใช้เวลาว่างทำกิจกรรมหลักของประชากร อายุ 10 ปีขึ้นไป (เวลาเฉลี่ยต่อวัน) จำแนกตามกิจกรรม เพศ เขตการปกครอง และภาค (สสช.)

4.1.2 รายการสถิติทางการที่ยังต้องพัฒนาให้สมบูรณ์ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 72 รายการ จำแนกเป็นด้านการบริหารจัดการ และการผลิตสถิติ ได้ดังนี้

การบริหารจัดการ

รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บโดยหน่วยงานที่ไม่ได้อยู่ในคณะกรรมการสถิติสาขา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จำนวน 3 รายการ ซึ่งจะต้องมีการประสานกับหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อนำเสนอข้อมูลสถิติทางการ และบางรายการจะต้องประสานหาหรือความเป็นไปได้ในการจัดทำสถิติทางการ ได้แก่

- 1) จำนวนสัปบุรุษประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามสัญชาติ จังหวัด (เผยแพร่ในเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรมการศาสนารับผิดชอบประสานงาน)
- 2) จำนวนผู้นับถือศาสนาจากการทะเบียน จำแนกตามศาสนา เพศ จังหวัด ภาค (กรมการปกครอง)
- 3) จำนวนสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหมวดหมู่ประเภทสินค้า (กรมการพัฒนาชุมชน)

การผลิต/การจัดทำสถิติ

(1) รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง หรือเป็นโครงการเฉพาะ จำนวน 5 รายการ หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องดำเนินการจัดเก็บให้สมบูรณ์ ต่อเนื่องและครอบคลุม ได้แก่

- 1) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนกตามนิกาย จังหวัด (กรมการศาสนา)
- 2) จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ จำแนกตามนิกาย จังหวัด (กรมการศาสนา)
- 3) จำนวนวัดซิกข์ จำแนกจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 4) จำนวนผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ดำเนินการโดยองค์กรชุมชนหรือเอกชน จำแนกตามเพศ (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร)
- 5) จำนวนช่างด้านศิลปวัฒนธรรมของรัฐ จำแนกตามประเภท เพศ (กรมศิลปากร)

(2) รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บสถิติ หรือยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ หรือมีหลายหน่วยงานดำเนินการ แต่รวบรวมข้อมูลได้เพียงบางหน่วยงาน ต้องการหน่วยงานรับผิดชอบรวบรวมสถิติในภาพรวม และรวบรวมเป็นข้อมูลสถิติเชิงปริมาณ จำนวน 17 รายการ ดังนี้

- 1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทางศาสนาคริสต์ (กรมการศาสนา)

- 3) จำนวนผู้บริจาคเพื่อศาสนา จำแนกตามศาสนา ประเภท และจังหวัด (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)
- 4) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา จำแนกตามศาสนา ประเภท เพศ และจังหวัด (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)
- 5) จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรมจำแนกตามสาขา และสถาบัน (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์-สบศ.รับเป็นเจ้าภาพหลักรวบรวมข้อมูลภาพรวมจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น สถาบันราชภัฏ สพฐ. ฯลฯ)
- 6) จำนวนครูผู้มีภูมิปัญญาไทย จำแนกตามด้าน ภาค จังหวัด (ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา)
- 7) จำนวนนักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)
- 8) จำนวนสถาบันการศึกษาที่สอนด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามสังกัด (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)
- 9) จำนวนงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด (ไม่มีหน่วยงานประสานข้อมูลจาก สบศ./ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร/ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)/ สวธ.)
- 10) จำนวนผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรมที่มีการจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร (ยังไม่มีข้อมูลภาพรวม สบศ.รับประสานรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภายในกระทรวงวัฒนธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
- 11) จำนวนรายการวิทยุกระจายเสียง และรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (ยังไม่มีข้อมูลภาพรวม มีเฉพาะข้อมูลของกรมประชาสัมพันธ์)
- 12) จำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย จำแนกตามจังหวัด (ยังไม่ได้รวบรวมในลักษณะสถิติเชิงปริมาณ) (สป.วธ. (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร))
- 13) จำนวนสถานประกอบการและมูลค่าอุตสาหกรรมวัฒนธรรม (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)
- 14) จำนวนสถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามประเภท จังหวัด (ไม่มีหน่วยงานประสานข้อมูลจากกรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./สถาบันการศึกษา/เอกชน)
- 15) จำนวนผู้ใช้บริการการจัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกประเภท ผู้ใช้บริการและประเภทสถานที่จัดแสดง (ยังไม่มีหน่วยงานประสานรวบรวมข้อมูลจากกรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./สถาบันการศึกษา/เอกชน)

16) จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม (ยังไม่มีหน่วยงานประสานรวบรวมข้อมูลกรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./สถาบันการศึกษา/เอกชน)

17) งบประมาณด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหน่วยงาน (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)

(3) รายการสถิติที่มีฐานข้อมูลแต่ต้องประมวลผลเป็นข้อมูลสถิติ และปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย จำนวน 31 รายการ ดังนี้

- 1) จำนวนผู้สอนที่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามสถานะผู้สอน (บรรพชิต คฤหัสถ์) (กรมการศาสนา)
- 2) จำนวนพระเผยแพร่พระพุทธศาสนา จำแนกตามวิทยฐานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล (สำนักงานพระพุทธฯ)
- 3) จำนวนพระนักเทศน์ จำแนกตามจังหวัด อำเภอ ตำบล (สำนักงานพระพุทธฯ)
- 4) จำนวนพระธรรมทูต จำแนกตามสาย(9 สาย) ฝ่าย(ฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติการ) วิทยฐานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล (สำนักงานพระพุทธฯ)
- 5) จำนวนพระวิปัสสนาจารย์ จำแนกตามวิทยฐานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล (สำนักงานพระพุทธฯ)
- 6) จำนวนผู้สอนศาสนาอิสลามในศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด(คอม.) จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 7) จำนวนบุคลากรด้านเผยแพร่ศาสนาคริสต์ จำแนกตามสัญชาติ (กรมการศาสนา)
- 8) จำนวนบุคลากรด้านเผยแพร่ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู จำแนกตามสัญชาติ (กรมการศาสนา)
- 9) จำนวนบุคลากรด้านเผยแพร่ศาสนาซิกข์ จำแนกตามสัญชาติ (กรมการศาสนา)
- 10) จำนวนมัสยิดทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 11) จำนวนหน่วยเผยแพร่พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ศีลธรรม หน่วยพุทธศาสนาในสถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะ) จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 12) จำนวนผู้เข้ารับการอบรมในหน่วยเผยแพร่พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ศีลธรรมในหน่วยพุทธศาสนาในสถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะ) จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 13) จำนวนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์(ศพอ.) จำแนกตามประเภท จังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)
- 14) จำนวนผู้เรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามชั้นเรียน ห้องเรียน เพศ กลุ่มอายุ (กรมการศาสนา)
- 15) จำนวนวัดที่จัดบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน และ จำแนกตามจังหวัด และภาค (กรมการศาสนา)

- 16) จำนวนผู้บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัด และภาค (กรมการศาสนา)
- 17) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จังหวัด รายปี (กรมการศาสนา อยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูล)
- 18) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการประกวดบรรยายธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา รายปี (กรมการศาสนา อยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูล)
- 19) จำนวนศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด ทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)
- 20) จำนวนผู้เรียนศาสนาอิสลามและจริยธรรมในศูนย์อบรม จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ เขตการปกครอง (กรมการศาสนา)
- 21) จำนวนพระสงฆ์ที่เดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑลสถาน 4 ตำบล จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 22) จำนวนพุทธบริษัทที่เข้าร่วมโครงการเดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑลสถาน 4 ตำบล จำแนกตามเพศ (กรมการศาสนา)
- 23) จำนวนศาสนสถานโครงการลานธรรมที่ได้รับเงินอุดหนุนในการจัดกิจกรรมทางศาสนาจำแนกตามศาสนา จังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)
- 24) จำนวนศาสนสถานที่ได้รับเงินอุดหนุนในการบูรณะซ่อมแซมศาสนสถาน (ศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดูและซิกข์) จำแนกตามภาค จังหวัด (กรมการศาสนา)
- 25) จำนวนสถาบันทางศาสนา ที่ได้รับเงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนกตามศาสนาที่กรมการศาสนารับรอง (5 ศาสนา) จังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)
- 26) จำนวนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ที่ได้รับเงินสนับสนุนในการดำเนินงานทางศาสนา จำแนกตามจังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)
- 27) จำนวนผู้ประกอบการฮัจย์ที่ทำสัญญาเงินยืมกองทุนสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 28) จำนวนบุคลากรด้านมรดกทางศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด ด้าน (กรมศิลปากร)
- 29) จำนวนเครือข่ายพระสังฆาธิการ จำแนกตามสำนักศิลปากร(15 สำนัก) และ ปรากฏทางภาษา จำแนกตามจังหวัด (กรมศิลปากร)
- 30) จำนวนอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อส.มศ.) จำแนกตามเพศ จังหวัด (กรมศิลปากร)
- 31) จำนวนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่ครอบครองโดยวัดและเอกชน จำแนกตาม จังหวัด (กรมศิลปากร)

- (4) รายการสถิติที่อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล จำนวน 16 รายการ ดังนี้
- 1) จำนวนร้านเกมและวีดิทัศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 จำแนกตามจังหวัด
  - 2) จำนวนร้านเกมสีขาว จำแนกตามจังหวัด
  - 3) จำนวนร้านเกมและวีดิทัศน์ที่กระทำผิดและถูกลงโทษทั้งทางอาญาและปกครอง จำแนกตามจังหวัด
  - 4) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีครอบครัว จำแนกตามจังหวัด
  - 5) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อ จำแนกตามจังหวัด
  - 6) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีศาสนา จำแนกตามจังหวัด
  - 7) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และจิตสาธารณะ จำแนกตามจังหวัด
  - 8) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ และสัมมาคารวะ จำแนกตามจังหวัด
  - 9) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ จำแนกตามจังหวัด
  - 10) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการขอโทษ ขอขอบคุณ ยอมรับผิด และให้อภัย จำแนกตามจังหวัด
  - 11) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการรักษานวลสงวนตัว และการแต่งกายถูกกาลเทศะ จำแนกตามจังหวัด
  - 12) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับความกตัญญูรู้คุณ จำแนกตามจังหวัด
  - 13) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเคารพกฎหมาย และกฎระเบียบในสังคม จำแนกตามจังหวัด
  - 14) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น จำแนกตามจังหวัด
  - 15) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ จำแนกตามจังหวัด
  - 16) ดัชนีข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดในมิติวัฒนธรรม จำแนกตามจังหวัด

4.1.3 รายการสถิติที่อยู่ในสาขาอื่นที่สาขานี้ต้องการใช้มีจำนวน 5 รายการ ได้แก่

- 1) ร้อยละของสตรีอายุ 20 - 49 ปีที่สมรสหรืออยู่กินกับชายก่อนอายุ 18 ปี (สาขาหญิงและชาย)
- 2) จำนวนแม่อายุ 15-19 ปีที่คลอดบุตร (สาขาสุภาพ)
- 3) จำนวนแม่อายุน้อยกว่า 20 ปีที่คลอดบุตร (สาขาสุภาพ)
- 4) จำนวนการจดทะเบียนครอบครัวจากการทะเบียน (สมรส หย่า รับรองบุตร รับบุตรบุญธรรม เลิกรับบุตรฯ ฐานะของภริยา ฐานะแห่งครอบครัว) จำแนกรายจังหวัด (สาขาประชากรศาสตร์)
- 5) จำนวนเด็กอายุ 0 – 17 ปี จำแนกตามการอยู่อาศัยกับพ่อแม่/ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่/ภาวะกำพร้า จำแนก ตาม อายุ เพศ เขตการปกครอง และจังหวัด (สาขาสวัสดิการสังคม)

**ตารางที่ 4.1 สรุปจำนวนรายการสถิติทางการ (จำแนกตามสถานการณ์สถิติทางการ)
และแนวทางการพัฒนา**

รายการสถิติทางการ (จำแนกตามสถานการณ์)	จำนวน (รายการ)	แนวทางการพัฒนา
1. รายการสถิติทางการที่มีข้อมูลสถิติพร้อมเผยแพร่	40	ฝ่ายเลขานุการประสานให้หน่วยงานรับผิดชอบนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบนำเสนอสถิติทางการ ดำเนินการประเมินคุณภาพข้อมูลสถิติทางการ และจัดทำปฏิทินการเผยแพร่ในระยะต่อไป
2. รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาให้สมบูรณ์เพิ่มเติม	72	
2.1 รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บโดยหน่วยงานที่ไม่ได้เป็นคณะอนุกรรมการสถิติ สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	3	ฝ่ายเลขานุการ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อนำเข้าสู่ข้อมูล
2.2 รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง หรือเป็นโครงการเฉพาะ เก็บรวบรวมข้อมูลได้ไม่ครบคลุม หรืออยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูล	5	กำหนดแนวทางการจัดเก็บข้อมูลให้ต่อเนื่อง และครอบคลุม ฝ่ายเลขานุการประสานติดตามข้อมูลเมื่อฐานข้อมูลดำเนินการแล้วเสร็จ
2.3 รายการสถิติที่ยังไม่มีข้อมูล หรือยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ หรือมีหลายหน่วยงานดำเนินการ แต่รวบรวมข้อมูลได้เพียงบางหน่วยงาน	17	กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ประสานรวบรวมสถิติภาพรวม ฝ่ายเลขานุการประสานหน่วยงานรับผิดชอบ
2.4 รายการสถิติทางการที่มีฐานข้อมูลแต่ต้องประมวลผลเป็นข้อมูลสถิติ และปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย	31	หาหรือแนวทางการนำเสนอข้อมูลสถิติประมวลผลและนำเข้าข้อมูลสถิติทางการ และการปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัย
2.5 รายการสถิติทางการที่อยู่ระหว่างการประมวลผลข้อมูลของปี 2556	16	รอสรุปผลข้อมูลสถิติทางการปี 2556
3. รายการสถิติทางการที่อยู่ในสาขาอื่น	5	-
รวม	117	

(ดูรายละเอียดตารางที่ 4.2 สถานการณ์ และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการ รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ)

ตารางที่ 4.2 ในสาขานี้ยังมีสถิติทางการที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมเนื่องจากขณะนี้ ยังไม่มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำ หรือการจัดทำสถิติดังกล่าว ยังไม่มีความชัดเจนหรือเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ควรดำเนินการเพื่อพัฒนาสถิติทางการในแต่ละปีงบประมาณ ดังมีรายการต่าง ๆ ดังนี้

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
1. ศาสนา					
1.1 บุคลากร ทางศาสนา					
	2) ผู้สอนศาสนาพุทธ (กรมการศาสนา)	2) จำนวนผู้สอนศาสนาพุทธที่ศูนย์ ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามสถานะผู้สอน (บรรพชิต คฤหัสถ์)	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
	3) ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธฯ)	1) จำนวนพระเผยแผ่พระพุทธศาสนา จำแนกตามวิทยฐานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	มีฐานข้อมูลต้องประมวลผลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		2) จำนวนพระนักเทศน์ จำแนกตาม จังหวัด อำเภอ ตำบล	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	มีฐานข้อมูลต้องประมวลผลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		3) จำนวนพระธรรมทูต จำแนกตามสาย (9 สาย) ฝ่าย(ฝ่ายบริหาร ฝ่าย ปฏิบัติการ) วิทยฐานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล (สำนักงานพระพุทธฯ)	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	มีฐานข้อมูลที่ต้องประมวลผล เป็นข้อมูลสถิติ	
		4) จำนวนพระวิปัสสนาจารย์ จำแนกตาม วิทยฐานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	มีฐานข้อมูลที่ต้องประมวลผล เป็นข้อมูลสถิติ	

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
	4) บุคลากรในศาสนา อื่น ๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และ ซิกข์)	1) จำนวนสัปบุรุษประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามสัญชาติ จังหวัด	กรมการศาสนา	มีข้อมูลเผยแพร่ในเว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการกลาง อิสลามแห่งประเทศไทย	กรมการศาสนาประสานงานฯ กับสำนักงานคณะกรรมการกลาง อิสลามแห่งประเทศไทย
		2) จำนวนผู้สอนศาสนาอิสลามในศูนย์ อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรม ประจำมัสยิด(คอม.) จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		3) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนา คริสต์ จำแนกตามสัญชาติ	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		4) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนา พราหมณ์-ฮินดู จำแนกตามสัญชาติ	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		5) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนา ซิกข์ จำแนกตามสัญชาติ	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
1.2 ศาสนสถาน และ ศาสนิกชน	2)) ศาสนสถานอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และ ซิกข์)	1) จำนวนมัสยิดทั่วประเทศ จำแนก ตามจังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		2) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนกตามนิกาย จังหวัด	กรมการศาสนา	จัดเก็บทุกปีเฉพาะคริสต์ศาสน สถานที่ต้องการเงินอุดหนุนยัง ไม่มีข้อมูลภาพรวม	กรมการศาสนาจะทำแบบรายงาน ในปี 2556 และทำในแผนงาน ระบบติดตามงบประมาณ
		3) จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ จำแนกตามนิกาย จังหวัด	กรมการศาสนา	ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากไม่มีงบประมาณ	

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
		4) จำนวนวัดซิกข์ จำแนกจังหวัด	กรมการศาสนา	ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากไม่มีงบประมาณ	
	3) ศาสนิกชนจาก การทะเบียน	1) จำนวนผู้นับถือศาสนาจาก การทะเบียน จำแนกตามศาสนา เพศ จังหวัด ภาค	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน)	ข้อมูลจากทะเบียนราษฎร	หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ ฝ่าย เลขานุการฯ ประสานกับ หน่วยงานรับผิดชอบ
1.3 การเรียนรู้ และอบรมทาง ศาสนา	1) การเรียนรู้และ อบรมทางศาสนาพุทธ	1) จำนวนหน่วยเผยแพร่ พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ ศีลธรรม หน่วยพุทธศาสนาใน สถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์พุทธ มามกะ) จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		2) จำนวนผู้เข้ารับการอบรมในหน่วย เผยแพร่พระพุทธศาสนา จำแนกตาม จังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		5) จำนวนวัดที่จัดบรรพชาอุปสมบท พระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนก ตามจังหวัด และภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		6) จำนวนผู้บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตาม จังหวัด และภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		7) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ สวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จังหวัด รายปี	กรมการศาสนา	กำลังดำเนินการจัดทำฐานข้อมูล	ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานติดตามผลการ จัดทำฐานข้อมูล

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
		8) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ประกวดบรรยายธรรม จำแนกตาม จังหวัด อายุ ระดับการศึกษา รายปี	กรมการศาสนา	กำลังดำเนินการจัดทำฐานข้อมูล	ฝ่ายเลขานุการ ประสานติดตามผลการ จัดทำฐานข้อมูล
	2) การเรียนรู้และ อบรมทางศาสนา อิสลาม	1) จำนวนศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและ จริยธรรมประจำมัสยิด ทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		2) จำนวนผู้เรียนศาสนาอิสลามและ จริยธรรมในศูนย์อบรม จำแนกตามกลุ่ม อายุ เพศ เขตการปกครอง	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
	3) การเรียนรู้และ อบรมทางศาสนาคริสต์	1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	ยังไม่มีข้อมูล กำลังดำเนินการรวบรวมข้อมูล จากเครือข่ายองค์กรทางศาสนา คริสต์ที่กรมการศาสนารับรอง 5 องค์กร คือ 1)สภาประมุขแห่งบาทหลวง โรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย 2)สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย 3)มูลนิธิคริสตจักรเซเว่นเดย์ แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย 4)สภาคริสตจักรในประเทศไทย 5)สหคริสตจักรแบปติสต์ใน ประเทศไทย	กรมการศาสนาประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง 5 องค์กร
		2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทางศาสนา คริสต์ จำแนกจังหวัด	กรมการศาสนา	เช่นเดียวกับศูนย์อบรมฯ	

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
1.4 การปฏิบัติ ศาสนกิจ	3) การจาริกแสวงบุญ	1) จำนวนพระสงฆ์ที่เดินทางไป ประกอบศาสนกิจ ณ สังฆนียสถาน 4 ตำบล จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		2) จำนวนพุทธบริษัทที่เข้าร่วมโครงการ เดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆ นียสถาน 4 ตำบล จำแนกตาม เพศ	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
1.5 การ สนับสนุน ศาสนา	1) การสนับสนุน ศาสนาโดยรัฐ	1) จำนวนศาสนสถานโครงการลาน ธรรมลานวิถีไทยที่ได้รับเงินอุดหนุนใน การจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนก ตามศาสนา จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		2) จำนวนศาสนสถานที่ได้รับเงิน อุดหนุนในการบูรณะซ่อมแซม ศาสน สถาน (ศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์- ฮินดูและซิกข์) จำแนกตามภาค จังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		3) จำนวนสถาบันทางศาสนาที่ได้รับเงิน สนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนกตามศาสนาที่กรมการศาสนา รับรอง (5 ศาสนา) จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	
		4) จำนวนคณะกรรมการอิสลามประจำ จังหวัด ที่ได้รับเงินสนับสนุนในการ ดำเนินงานทางศาสนา จำแนกตาม จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็น ข้อมูลสถิติ	

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
		5) จำนวนผู้ประกอบการอัยย์ที่ทำสัญญาเงินยืมกองทุนสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีอัยย์ จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	มีฐานข้อมูลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ	
	3) การสนับสนุนศาสนาโดยประชาชน	1) จำนวนผู้บริจาคเพื่อศาสนา จำแนกตามศาสนา ประเภท ³³ เพศ จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	เดิมมีข้อมูลจากการสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2548 ของ สสช. (จำนวนประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามศาสนา ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจทางศาสนา เงินบริจาคเพื่อสาธารณกุศลต่อปี เพศ เขตการปกครอง และภาค) ต่อมาไม่มีการถามข้อมูลนี้	เพิ่มข้อมูลในการสำรวจของ สสช.
		2) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา จำแนกตามศาสนา ประเภท เพศ จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ		
2. ศิลปะ วัฒนธรรม 2.1 บุคคล / องค์การทาง ศิลปะ วัฒนธรรม					
2.1.1 บุคคล ทางศิลปะ วัฒนธรรม	4) บุคลากรด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนบุคลากรด้านมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด ด้าน	กรมศิลปากร	มีฐานข้อมูลรายบุคคลต้องประมวลเป็นข้อมูลสถิติ และปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย	
	5) ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามสาขา และสถาบัน	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (สปป.)	- มีหลายหน่วยงานจัดเก็บข้อมูล - ในส่วนของ สปป.มี	- สปป.รับเป็นเจ้าภาพรวบรวม ข้อมูลภาพรวมครู-อาจารย์ที่สอน

³³ ยกตัวอย่างเช่น เพื่อสะเดาะเคราะห์ การศึกษาของสงฆ์ คำสาธณูปโภค เป็นต้น

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
				โครงการวิจัยความต้องการและ จำนวนที่ผลิตได้ และการสร้าง เครือข่ายครูผู้สอนทั่วประเทศ จะนำเสนอข้อมูลได้ภายในปี 57 เป็นต้นไป	ในสถาบันอื่นด้วย เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน ฯลฯ
	6) ผู้มีภูมิปัญญา ท้องถิ่น ปราชญ์ ชาวบ้านและช่างฝีมือ พื้นบ้าน	1) จำนวนครูผู้มีภูมิปัญญาไทย จำแนก ตามด้าน ภาค จังหวัด	สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา	- สวธ.เคยจัดเก็บครั้งเดียว ปี 2553 เฉพาะ 5 จังหวัดชายแดน ใต้ เนื่องจากขาดงบประมาณ - สกศ.มีการจัดเก็บข้อมูลครูภูมิ ปัญญาไทย 9 ด้าน หน่วยงานไม่ อยู่ในอนุกรรมการฯ	หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุ กรรมการฯ ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานงานกับหน่วยงานที่ รับผิดชอบ
	7) นักเขียน/นัก ประพันธ์	1) จำนวนนักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล	กระทรวงวัฒนธรรมมอบหมาย หน่วยงานรับผิดชอบ
2.1.2 องค์กร ทางศิลปะ วัฒนธรรม	2) เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) จำแนกตามประเภทเครือข่าย จังหวัด	สป.วธ. (สถาบันพัฒนาการมี ส่วนร่วมฯ)	มีหลายหน่วยงานจัดเก็บข้อมูล - สถาบันพัฒนาการมี ส่วนร่วมฯ สป.วธ. รับเป็นผู้ ประสานรวบรวมจากหน่วยงาน ต่างๆ เช่น สปศ.สวธ. เพราะมี MOU เก็บข้อมูลภาพรวม เครือข่ายที่ชัดเจนเพราะ เครือข่ายมีจำนวนมาก หลาย ระดับ - กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมีข้อมูล	สถาบันพัฒนาการมีส่วนร่วมฯรับ เป็นเจ้าภาพหลักประสานการ รวบรวม

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
				เครือข่ายวิทยุชุมชน มีแบบทั้ง องค์กร และบุคคล ระดับจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อยู่ในการ กำกับดูแลของสถาบันราชภัฏใน จังหวัด สภาวัฒนธรรมกรุงเทพ กทม.(เขตและแขวง) และสภา วัฒนธรรมจังหวัดอำเภอ ตำบล	
	3) เครือข่ายมรดก ศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายพระสังฆาธิการ จำแนกตามสำนักศิลปากร(15 สำนัก) จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	มีฐานข้อมูลที่ยังไม่ได้ ประมวลผลเป็นข้อมูลสถิติ ยังไม่ มีการข้อมูลปรับปรุงให้ทันสมัย	
		2) จำนวนอาสาสมัครท้องถิ่นในการ ดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อสม.มศ.) จำแนกตามเพศ จังหวัด	กรมศิลปากร	มีฐานข้อมูลที่ยังไม่ได้ ประมวลผลเป็นข้อมูลสถิติ ยังไม่ มีการข้อมูลปรับปรุงทันสมัย	
	4) สถาบันการศึกษาที่ สอนด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถาบันการศึกษาที่สอนด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามสังกัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล	ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับสาขา การศึกษา
2.2 สิ่งประดิษฐ์ ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) โบราณวัตถุและ ศิลปวัตถุ	1) จำนวนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่ ครอบครองโดยวัดและเอกชน จำแนก ตามจังหวัด	กรมศิลปากร	มีฐานข้อมูลที่ยังไม่ได้ ประมวลผลเป็นข้อมูลสถิติ ยังไม่ มีการข้อมูลปรับปรุงทันสมัย	

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
	2) งานวิจัยและงาน สร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม ³⁴ จำแนกตามหัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	- มีหลายหน่วยงานผลิตผลงาน วิจัย (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ / ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร/ ศูนย์คุณธรรม (องค์การ มหาชน)/ สวธ.) ยังไม่มี หน่วยงานหลักรวบรวมสถิติ ภาพรวม - สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จะส่ง ข้อมูลจำนวนงานวิจัย/งาน สร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ของหน่วยงาน สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์นำเสนอได้ภายใน มี.ค.56 - ศูนย์คุณธรรม มีข้อมูลเฉพาะ ของหน่วยงาน	-กระทรวงวัฒนธรรมมอบหมาย หน่วยงานประสานรวบรวมข้อมูล ของหน่วยงานภายในกระทรวงฯ
		2) จำนวนผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ ด้านศิลปะ วัฒนธรรมที่มีการจด สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ³⁵	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	ไม่มีข้อมูลภาพรวม สพศ.มีข้อมูลนำเสนอได้ในปี 2556 และประสานรวบรวม ข้อมูลจากหน่วยงานในกระทรวง วัฒนธรรม	-สพศ.รับประสานรวบรวมข้อมูล จากหน่วยงานภายในกระทรวง วัฒนธรรมและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง -ข้อมูลของสพศ.นำเสนอได้ภายใน

³⁴ งานวิจัยทางวัฒนธรรมมีสองประเภท คือ กลุ่มทั่วไป และกลุ่มให้ทุนเฉพาะ / งานสร้างสรรค์เป็นงานที่ศิลปินทำขึ้นมาแล้วมีการจดลิขสิทธิ์

³⁵ ตัวชี้วัดแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
					มี.ค.56
	4) สื่อโสตทัศน์	1) จำนวนรายการวิทยุกระจายเสียงและ รายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	สป.วธ.	ปัจจุบันมีเฉพาะข้อมูลของ กรมประชาสัมพันธ์ ยังไม่มีข้อมูลภาพรวมที่น่าจะ เก็บรวบรวมได้จาก กสทช.	ประสานกับ กสทช. เก็บข้อมูล สถิติภาพรวม
		2) จำนวนเรื่องที่ให้บริการสื่อ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ทางด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม			
	5) เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย	1) จำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร)	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดส่ง ข้อมูลเข้าระบบศูนย์ข้อมูลกลาง ทางวัฒนธรรม มีข้อมูลรายวัน รายเดือนและรายปี มีการจัดทำเป็นหมวดหมู่ ยัง ไม่ได้จัดทำเป็นข้อมูลสถิติ	หน่วยงานรับผิดชอบประสานการ จัดทำข้อมูลเชิงปริมาณ จำแนก จังหวัด หมวดหมู่
2.3 สินค้าและ บริการเชิงศิลปะ วัฒนธรรม	1) สถานประกอบการ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	2) จำนวนสถานประกอบการและมูลค่า อุตสาหกรรมวัฒนธรรม	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล	ฝ่ายเลขานุการฯประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือเพื่อหา แนวทางการจัดเก็บ
	2) ผลิตภัณฑ์เชิง สร้างสรรค์ศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหมวดหมู่ประเภทสินค้า	กรมการพัฒนาชุมชน (พช.)	ข้อมูลยังไม่มีการจัดจำแนก หมวดหมู่และจัดทำเป็นข้อมูล เชิงสถิติ	หน่วยงานไม่อยู่ในอนุกรรมการฯ ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับ หน่วยงานรับผิดชอบ
2.4 แหล่งเรียนรู้ ทางศิลปะ วัฒนธรรม	2) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	2) จำนวนผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ที่ดำเนินการโดยองค์กรชุมชนหรือ เอกชน	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	ไม่มีการจัดเก็บจริงเนื่องจาก ขาดคนดูแลงานทะเบียนของ ท้องถิ่น บางแห่งมีผู้ใช้บริการ น้อยมาก จัดเก็บได้ประมาณ	กำหนดแนวทางการจัดเก็บข้อมูล ให้ต่อเนื่อง และเก็บรวบรวมข้อมูล ให้ครอบคลุมผู้ใช้บริการ

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
	4) สถานที่จัดแสดง งานทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถานที่จัดแสดงงานทาง ศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามประเภท สถานที่จัดแสดง ³⁶ จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	20% มีหลายหน่วยงานจัดแสดงงาน ศิลปะ วัฒนธรรม ได้แก่ สวธ. / กรมศิลปากร /หอภาพยนตร์/ อปท.สถาบันการศึกษา/เอกชน ยังไม่มีหน่วยงานหลักรวบรวม สถิติภาพรวม • หอัครศิลป์ -สวธ. • หอวัฒนธรรมนิทัศน์(เดิมสวธ. ดูแล) ปัจจุบันหน่วยงาน ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล • หอศิลป์ ○ หอศิลป์ภายใต้ พิพิธภัณฑ์สถาน แห่งชาติ-กรมศิลปากร ○ หอศิลป์/หอศิลปกรรม/ หอศิลปวัฒนธรรมอื่นๆ เช่น หอศิลป์/หอ ศิลปกรรม/หอ ศิลปวัฒนธรรมในสังกัด สถาบันการศึกษา	

³⁶ ได้แก่ หอัครศิลป์ หอศิลป์ โรงละคร ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอภาพยนตร์

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
				<ul style="list-style-type: none"> ○ หอศิลป์พระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ-กทม. ○ หอศิลป์ของภาคเอกชน เช่น หอศิลป์ร่วมสมัย อาร์เดล ฯลฯ • พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ และโรงภาพยนตร์ศรีศาลายา หอศิลป์กรุงเทพ-หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) • โรงละคร (โรงมหรสพ) มีหลายสังกัด ทั้งของรัฐ เอกชน มูลนิธิ ; • โรงละครภายใต้การดูแลหน่วยงานของรัฐ และ กทม. ; <ul style="list-style-type: none"> - โรงละครแห่งชาติ 3 แห่ง กทม. สุพรรณฯ และ นครราชสีมา-กรมศิลปากร - โรงละครวังหน้า-สบศ. - โรงละครศาลาเฉลิมกรุง-มูลนิธิศาลาเฉลิมกรุง กทม. <p>โรงละครภาคเอกชน;</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงละครอักษรา 	

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
				<ul style="list-style-type: none"> - เมืองไทยรัชดาลัยเทียเตอร์ - สยามนิรมิต - ภัทรวดีเทียเตอร์ - โรงละครมรดกใหม่ - โรงละครกรุงเทพ - โรงละครกาดสวนแก้ว • ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย-กรมส่งเสริมวัฒนธรรม 	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการการจัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามประเภทผู้ใช้บริการ และประเภทสถานที่จัดแสดง	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล	กระทรวงวัฒนธรรมมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบ
		3) จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม ³⁷	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล	กระทรวงวัฒนธรรมมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบประสานเก็บรวบรวมข้อมูล
2.5 การสนับสนุนศิลปะวัฒนธรรม	1) งบประมาณด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) งบประมาณด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหน่วยงาน	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	กระทรวงวัฒนธรรมมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบ	
2.6 ความเสี่ยงทางวัฒนธรรม	5) ร้านเกมและวีดิทัศน์	1) จำนวนร้านเกมและวีดิทัศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์	สป.วธ.และ สวธ.	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่างประมวลผลข้อมูล	-

³⁷ ได้แก่ ทัศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ วรรณกรรม ศิลปการแสดง และ ศิลปประยุกต์

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
		พ.ศ.2551 จำแนกตามจังหวัด			
		2) จำนวนร้านเกมสีขาว จำแนกตาม จังหวัด	สป.วธ.และ สวธ.	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		3) จำนวนร้านเกมและวีดิทัศน์ที่กระทำ ผิดและถูกลงโทษทั้งทางอาญาและ ปกครอง จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ.และ สวธ.	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
	5) สภาวการณ์ทาง วัฒนธรรม (สำนักเฝ้า ระวังฯ)	1) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีครอบครัว จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		2) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		3) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีศาสนา จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		4) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และจิตสาธารณะ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		5) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการอ่อนน้อม ถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ และสัมมาคารวะ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		6) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		7) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการขอโทษ ขอบคุณ ยอมรับผิด และให้อภัย	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ (กรม)	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา
		จำแนกตามจังหวัด			
		8) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการรักษามรดก สงวนตัว และการแต่งกายถูกกาลเทศะ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		9) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับความกตัญญู รู้คุณ จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		10) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเคารพ กฎหมาย และกฎระเบียบในสังคม จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		11) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเคารพ สิทธิเสรีภาพของผู้อื่น จำแนกตาม จังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		12) ดัชนีวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเทิดทูน สถาบันพระมหากษัตริย์ จำแนกตาม จังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-
		13) ดัชนีข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดในมิติ วัฒนธรรม จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (สำนักเฝ้าระวังฯ)	จัดเก็บข้อมูลปี 2556 อยู่ระหว่าง ประมวลผลข้อมูล	-

4.2 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาความพร้อมของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

สถานการณ์ของหน่วยสถิติครอบคลุมจุดแข็งและข้อจำกัดด้านการประสานงาน บุคลากร งบประมาณ วิธีการดำเนินงาน นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ฯลฯ ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม อาทิ การพัฒนากลไกประสานงาน บุคลากร และงบประมาณ การจัดให้มีการประเมินคุณภาพสถิติและหน่วยสถิติ การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

4.2.1 สถานการณ์ของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ในภาพรวมการดำเนินงานสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ของหน่วยสถิติต่าง ๆ มีจุดแข็งและข้อจำกัด ดังนี้

จุดแข็ง

- 1) โครงสร้างกระทรวงวัฒนธรรมมีหน่วยงานดูแลภาพรวมด้านนโยบายยุทธศาสตร์ และข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีอยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม มีหน่วยงานในพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลส่งให้ส่วนกลาง
- 2) หน่วยงานส่วนใหญ่มีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงาน (Administrative records) มีระบบฐานข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานที่สามารถนำมาประมวลเป็นสถิติ
- 3) ผู้บริหารให้ความสนใจและเห็นความสำคัญในการนำข้อมูลที่มีอยู่แล้วหรือยังไม่ได้มีการจัดเก็บเป็นข้อมูลสถิติทางการ และสนใจที่จะนำผลการวิจัยทางสังคมมาอธิบายปรากฏการณ์ด้านวัฒนธรรม เช่น ประเด็นความเสี่ยงด้านวัฒนธรรมต่อเด็กและเยาวชน สถาบันการศึกษาที่สอนด้านศิลปวัฒนธรรม

ข้อจำกัด

- 1) มีหน่วยงานภายในกระทรวงวัฒนธรรมที่สามารถจัดเก็บ หรือพร้อมจะจัดเก็บรายการสถิติทางการที่จำเป็นสำหรับสาขา หลายหน่วยงาน แต่ขาดการมอบหมายหรือการหาหน่วยงานเจ้าภาพหลักสำหรับทำหน้าที่ประสานรวบรวมให้เป็นข้อมูลภาพรวมที่เป็นเอกภาพเพื่อตอบตัวชี้วัดตามนโยบายและยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนา และแผนแม่บทฯ
- 2) หน่วยงานภายในกรมที่ดูแลรับผิดชอบประสานรวบรวมข้อมูลสถิติ หลายหน่วยงานเป็นหน่วยงานระดับงาน เช่น งานข้อมูล งานเทคโนโลยีสารสนเทศ บางกรมเป็นหน่วยงานระดับกอง เช่น ศูนย์ปฏิบัติการกรม สำนักสารสนเทศ ขณะที่บางกรมยังไม่มี ความชัดเจน อาจสรุปได้ว่าการมอบหมายบทบาทของหน่วยสถิติระดับกรมยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 3) ขาดงบประมาณและบุคลากรที่ดำเนินงานด้านสถิติ

4.2.2 แนวทางการพัฒนาความพร้อมของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

การพัฒนาหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

- 1) มอบหมายหน่วยสถิติระดับกรมให้ชัดเจน และสร้างกลไกการประสานงานระดับกระทรวงวัฒนธรรมระหว่างหน่วยสถิติระดับกรมให้เป็นเอกภาพในการจัดเก็บสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
- 2) วิเคราะห์สถานการณ์หน่วยสถิติภายในแต่ละกรมอย่างละเอียด และจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านสถิติ งบประมาณสนับสนุนในการสำรวจหรือจัดเก็บข้อมูลสถิติให้สอดคล้องกับรายการสถิติทางการที่ต้องจัดเก็บให้สมบูรณ์และต่อเนื่อง
- 3) ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านสถิติแก่หน่วยสถิติ และขอตั้งงบประมาณในการจัดทำสถิติทางการ

4.3 แผนปฏิบัติการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พ.ศ. 2556 -2558

คณะกรรมการสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ได้กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ควรดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถิติทางการและหน่วยสถิติในปี พ.ศ. 2556-2558 ดังนี้

4.3.1 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาการผลิตสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงานรับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
1) ผู้สอนศาสนาพุทธ (กรมการศาสนา)	ประมวลผลรายการสถิติทางการ จำนวน 1 รายการ คือ จำนวนผู้สอนศาสนาพุทธที่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามสถานะผู้สอน (บรรพชิต คฤหัสถ์) - กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลสถิติ - ประมวลผลข้อมูลจากฐานข้อมูล - นำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	กรมการศาสนา
2) ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธฯ)	1) ประมวลผลรายการสถิติทางการ จำนวน 4 รายการ คือ (1) จำนวนพระเผยแผ่พระพุทธศาสนา จำแนกตามวิทยฐานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล (2) จำนวนพระนักเทศน์ จำแนกตามจังหวัด อำเภอ ตำบล (3) จำนวนพระธรรมทูต จำแนกตามสาย(9 สาย) ฝ่าย(ฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติการ) วิทยฐานะ จังหวัด อำเภอ ตำบล (4) จำนวนพระวิปัสสนาจารย์ จำแนกตาม		✓	✓	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พ.ศ.)

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
	วิทยฐานะ จังหวัด อำเภอบ้านลาด - กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลสถิติ - ประมวลผลข้อมูลจากฐานข้อมูล - นำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ				
3) บุคลากรในศาสนาอื่น ๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์)	นำเสนอข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวน 1 รายการ คือ (1) สัมภาษณ์ประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามสัญชาติ จังหวัด - ประสานขอข้อมูลจากจากสำนักงาน คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย - นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าระบบ นำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	กรมการศาสนา
4) บุคลากรในศาสนาอื่น ๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และ ซิกข์)	ประมวลผลรายการสถิติทางการ จำนวน 4 รายการ คือ (1) จำนวนผู้สอนศาสนาอิสลามในศูนย์ อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำ มัสยิด (ศอม.) จำแนกตามจังหวัด (2) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาคริสต์ จำแนกตามสัญชาติ (3) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนา พราหมณ์-ฮินดู จำแนกตามสัญชาติ (4) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาซิกข์ จำแนกตามสัญชาติ - กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลสถิติ - ประมวลผลข้อมูลจากฐานข้อมูล - นำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	กรมการศาสนา
5) ศาสนสถานอื่น ๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์)	1.ประมวลผลข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวน 1 รายการ คือ (1) จำนวนมัสยิดทั่วประเทศ จำแนกตาม จังหวัด - กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลสถิติ - ประมวลผลข้อมูลจากฐานข้อมูล - นำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	กรมการศาสนา
	2. จัดเก็บข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวน 3 รายการ คือ (1) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนก ตามนิกาย จังหวัด (จัดเก็บข้อมูลภาพรวม)				กรมการศาสนา

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
	(2) จำนวนทิวทัศน์โบราณสถาน จำแนกตามนิคม จังหวัด (3) จำนวนวัดชุกซ์ จำแนกจังหวัด - วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติทางการ - ขอตั้งงบประมาณในการเก็บรวบรวมข้อมูล				
6) ศาสนิกชนจากการ ทะเบียน	ประสานความร่วมมือนำรายการสถิติทางการ จำนวนผู้นับถือศาสนาจากทะเบียนราษฎรเข้า ระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับสำนัก บริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
7) การเรียนรู้และอบรมทาง ศาสนาพุทธ	1) จัดทำข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวน 6 รายการ คือ (1) จำนวนหน่วยเผยแพร่พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ศีลธรรม หน่วยพุทธศาสนา ในสถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์พุทธมาม กะ) จำแนกตามจังหวัด (2) จำนวนผู้เข้ารับการอบรมในหน่วย เผยแพร่พระพุทธศาสนา จำแนกตามจังหวัด (3) จำนวนวัดที่จัดบรรพชาอุปสมบท พระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตาม จังหวัด และภาค (4) จำนวนผู้บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัด และ ภาค (5) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการสวด มนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา จังหวัด รายปี (6) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ประกวดบรรยายธรรม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จังหวัด รายปี - กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูล - ประมวลผลจากฐานข้อมูล - นำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	กรมการศาสนา รายการที่ (1)-(4) มีฐานข้อมูลอยู่แล้ว รายการที่ (5)-(6) อยู่ระหว่างจัดทำ ฐานข้อมูล

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
8) การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาอิสลาม	1) จัดทำข้อมูลสถิติทางการ จำนวน 2 รายการ คือ (1) จำนวนศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด ทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด ภาค (2) จำนวนผู้เรียนศาสนาอิสลามและจริยธรรมในศูนย์อบรม จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ เขตการปกครอง - กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูล - ประมวลผลจากฐานข้อมูล - นำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	
9) การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาคริสต์	จัดเก็บรายการสถิติทางการ จำนวน 2 รายการ คือ (1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด (2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด - ประสานความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครือข่าย 5 องค์การศาสนาคริสต์ - ประมวลผลข้อมูลและนำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	กรมการศาสนา
10) การสนับสนุนศาสนาโดยประชาชน	1) เพิ่มข้อมูลในแบบสำรวจของ สสช. เพื่อจัดทำรายการสถิติทางการ 2 รายการ คือ (1) จำนวนผู้บริจาคเพื่อศาสนา จำแนกตามศาสนา ประเภท ³⁸ เพศ จังหวัด (2) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา จำแนกตามศาสนา ประเภท เพศ จังหวัด - พิจารณาเพิ่มเติมข้อมูลในแบบสำรวจฯ - นำรายการสถิติทางการเข้าสู่ระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
11) บุคลากรด้านศิลปวัฒนธรรม	1) ประมวลผลข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวนบุคลากรด้านมรดกทางศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด ด้าน - กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลสถิติ - ประมวลผลข้อมูลจากฐานข้อมูล		✓	✓	กรมศิลปากร

³⁸ ยกตัวอย่างเช่น เพื่อสะดวกแก่การศึกษาค้นคว้า การศึกษาของสงฆ์ คำสาธุการแบบไทย เป็นต้น

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
	- นำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ				
12) ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม	1) เก็บรวบรวมข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตาม สาขา และสถาบัน - จัดประชุมหารือแนวทางความร่วมมือเก็บ รวมข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - เก็บรวบรวมข้อมูล - นำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์
13) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและ ช่างฝีมือพื้นบ้าน	ประสานความร่วมมือกับสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา นำรายการสถิติทางการ จำนวนครูผู้มีภูมิปัญญาไทย จำแนกตามด้าน ภาค จังหวัด เข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับ สำนักงาน เลขาธิการสภา การศึกษา
14) นักเขียน/นักประพันธ์	1) จัดทำรายการสถิติทางการ จำนวน นักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล - จัดประชุมหารือมอบหมายหน่วยงาน รับผิดชอบ เพื่อหาแนวทางจัดเก็บ/รวบรวม ข้อมูลสถิติ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ ผู้ทรงคุณวุฒิ และวางแผนสนับสนุนการ ดำเนินงานระยะยาว		✓	✓	กระทรวง วัฒนธรรม
15) เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) รวบรวมข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) จำแนกตามสาขา จังหวัด - ประสานหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลสถิติ จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าสู่ระบบนำเสนอ สถิติทางการ		✓	✓	สถาบันพัฒนาการ มีส่วนร่วม สป.วธ.
3) เครือข่ายมรดกศิลปะ วัฒนธรรม	2) ประมวลผลข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวน 2 รายการ คือ (1) จำนวนเครือข่ายพระสังฆาธิการ จำแนกตามสำนักศิลปากร(15 สำนัก) จำแนก ตามจังหวัด (2) จำนวนอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแล รักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อสมศ.)		✓	✓	สถาบันพัฒนาการ มีส่วนร่วม สป.วธ.

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
	จำแนกตามเพศ จังหวัด - กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลสถิติ - ประมวลผลข้อมูลจากฐานข้อมูล - นำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓ ✓	✓	
16) เครือข่ายมรดกศิลปวัฒนธรรม	1) รวบรวมข้อมูลรายการสถิติทางการ 2 รายการ คือ (1) จำนวนเครือข่ายพระสังฆาธิการ จำแนกตามสำนักศิลปากร(15 สำนัก) จำแนกตามจังหวัด (2) จำนวนอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแล รักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อสมศ.) จำแนกตามเพศ จังหวัด - กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลสถิติ - ประมวลผลข้อมูลจากฐานข้อมูล - นำข้อมูลเข้าระบบนำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	กรมศิลปากร
17) สถาบันการศึกษาที่ สอนด้านศิลปะ วัฒนธรรม	จัดทำข้อมูลสถิติทางการรายการสถิติทางการ จำนวนสถาบันการศึกษาที่สอนด้านศิลปะ วัฒนธรรม - หาหรือขอบเขตของข้อมูล แนวทางรวบรวม ข้อมูลกับกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น การเก็บรวบรวมข้อมูล		✓	✓	กระทรวงวัฒนธรรม
18) งานวิจัยและงาน สร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) รวบรวมข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวนงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด - ประชุมหารือเพื่อมอบหมายหน่วยงาน รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล - หาหรือแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติ รวมทั้งวางแผนจัดหาทรัพยากรสนับสนุนการ เก็บรวบรวมข้อมูล 2) จัดทำรายการสถิติทางการ จำนวน ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรมที่มีการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร - ประสานรวบรวมข้อมูลภาพรวมจาก หน่วยงานภายในกระทรวงวัฒนธรรมและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		✓ ✓	✓	กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
	- นำรายการสถิติทางการเข้าระบบนำเสนอ สถิติทางการ			✓	
19) สื่อโสตทัศน์	จัดทำข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวน วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่ส่งเสริมด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม - ประสานหรือแนวทางการเก็บรวบรวม ข้อมูล ระยะเวลาการจัดเก็บและเผยแพร่		✓	✓	ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับ กสทช.
20) เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย	1) จัดทำข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวน เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย จำแนก ตามจังหวัด - ประสานหรือแนวทางการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และ วางแผนสนับสนุนทรัพยากรในการจัดทำ ข้อมูลสถิติ - ประมวลผลข้อมูลสถิติและนำเข้าระบบ นำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	กระทรวงวัฒนธรรม (ศูนย์เทคโนโลยี สารสนเทศฯ)
21) สถานประกอบการด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม	1) จัดทำรายการสถิติทางการ จำนวนสถาน ประกอบการและมูลค่าอุตสาหกรรม วัฒนธรรม - มอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพหลักประสาน รวบรวมข้อมูลสถิติจากหน่วยงานต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง - หาหรือแนวทางจัดทำข้อมูลสถิติกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และวางแผนจัดหาทรัพยากร สนับสนุนการดำเนินงานจัดทำสถิติ - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าระบบนำเสนอสถิติ ทางการ	✓	✓	✓	กระทรวงวัฒนธรรม
22) ผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ ศิลปะ วัฒนธรรม	1) จัดทำข้อมูลสถิติรายการสถิติทางการ จำนวนสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหมวดหมู่ ประเภทสินค้า - หาหรือกำหนดนิยาม/ขอบเขตของข้อมูล - จำแนกหมวดหมู่ผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรมและจัดทำข้อมูลเชิงปริมาณ - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าระบบแลกเปลี่ยน		✓ ✓	✓	ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกรมการ พัฒนาชุมชน

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
23) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	1) เก็บรวบรวมข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวนผู้ให้บริการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ดำเนินการโดยองค์กรชุมชนหรือเอกชน - ประสานหรือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อปท.บาง แห่ง เอกชนเจ้าของพิพิธภัณฑสถาน) ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และแผนการสนับสนุน ทรัพยากรการจัดเก็บข้อมูล - นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าสู่ระบบ นำเสนอสถิติทางการ		✓	✓	ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร
24) สถานที่จัดแสดงงานทาง ศิลปะ วัฒนธรรม	เก็บรวบรวมข้อมูลรายการสถิติทางการ จำนวน 3 รายการ คือ (1) จำนวนสถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามประเภทสถานที่จัด แสดง จังหวัด (2) จำนวนผู้ให้บริการการจัดแสดงงานทาง ศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามประเภท ผู้ให้บริการ และประเภทสถานที่จัดแสดง (3) จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและผลงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม - จัดประชุมหรือแนวทางการรวบรวมสถิติ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแผนการ ทรัพยากรสนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติ - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าสู่ระบบนำเสนอสถิติ ทางการ		✓	✓	กระทรวงวัฒนธรรม
25) งบประมาณด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) เก็บรวบรวมข้อมูลรายการสถิติทางการ งบประมาณด้านศิลปะ วัฒนธรรม - มอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพประสาน รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง - เก็บรวบรวมข้อมูลและประมวลผล - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าสู่ระบบนำเสนอสถิติ ทางการ		✓ ✓	✓	กระทรวงวัฒนธรรม

4.3.2 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาหน่วยสถิติสาขาวิชา ศิลปะ วัฒนธรรม

หน่วยงาน	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		2556	2557	2558	
กระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับ สสช.	1) สร้างกลไกประสานหน่วยสถิติภายใน กระทรวงวัฒนธรรม/ภายนอกกระทรวงฯ - มอบหมายบทบาทหน่วยสถิติระดับกรมให้ชัดเจน - มอบหมายบทบาทหน่วยงานระดับ กระทรวงประสานกับหน่วยสถิติระดับกรม		✓ ✓	✓ ✓	หน่วยงานที่เป็นอนุกรรมการฯ
	2) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบสถิติทางการแต่ไม่ได้เป็น อนุกรรมการสถิติสาขาวิชา ศิลปะ วัฒนธรรม		✓	✓	กรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
สำนักงานสถิติแห่งชาติ	1) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสถิติแก่หน่วยสถิติต่างๆ - จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับขอบข่ายงานด้านสถิติวัฒนธรรม - จัดอบรมให้ความรู้ด้านการผลิตสถิติจากข้อมูลการปฏิบัติงาน (Administrative records) - จัดอบรมอื่นๆตามความต้องการของหน่วยสถิติ	✓	✓ ✓	✓ ✓	
	2) จัดทำแผนพัฒนาความก้าวหน้าของบุคลากรในสายงานด้านสถิติ (Career path) - ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลอัตรากำลังและความก้าวหน้าในสายงานด้านสถิติ		✓	✓	สำนักงาน ก.พ.
หน่วยงานที่เข้าร่วมเป็น อนุกรรมการฯ	2) การขอตั้งงบประมาณในการสำรวจหรือจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการ			✓	

ภาคผนวก

(คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ)